

olyan családból származik, a hol nevelésről alig lehet szó, önzése valóban brutális formát ölt s egész a gonosz-
tevőig fejlődik.

Lombroso Cesare, a világhírű turíni professor pedig így nyilatkozik: „A gyermekek általában hazugok, makacsok, fellobbanók, erőszakosak, lusták. Mind szívtelenek. Vonalmuk mindig érdeken alapszik. Alig van bennük erkölcsi érzés...”

Sok éles megfigyelés, de sok tévedés is van ezekben a nagy tudakossággal kidobott veledésekben.

Mégsem ennyire állat a gyermek lény. De tény, hogy lelki szemei meg vakok, s minden gyermek fokozottabban, öntudatlanul hajlik a bűnözésre, s menthetlenül bele is esik, ha arra predestinálják a körülmények.

Ha elhagyatott! Lám itt van a gyermekvédelem szükségességének lélektani magyarázata.

A gyermek- és ifjuskorúak által elkövetett bűncselekmények között a legnagyobb számban a lopás, utána a testi sértés van képviselve.

Téved, a ki azt hiszi, hogy az ember az anyam-tied fogalmával születik a világra. Meddig tart, míg a gyermek saját énjének tudatára jut, s mennyivel nebezebben megy aztán, míg a kis agyvelő meg tudja érteni, mi az anyám, mi a másé. Mi ebben a kelőtség?

Ki nem kapta magát rajta azon, ha gyermekkorára visszagondol, hogy bár már tudta, mi a lopás — ott-hon szülői körben, iskolában egyaránt verték fejébe — mégis mily szíves örömet, a legesekélyebb megindulás nélkül lopkodott odahaza Gyümölcsös a kamrából, dohányt az apja fiókjából, még pénzt is felmarkolt nagy titokban.

A mi büntető törvénykönyvünk megalkotójáról, a nagy *Csenekiről* mondják, hogy sokszor nevetve mesélte el, mint lopta el tíznegy éves korában az édes apja óráját. Kiszívótlonul megy aztán bennünk végbe az a fejlődés, mikor már inkább belepusztulnánk, semhogy idegen holmihoz bűnös kezzel nyulnánk.

A tisztességesen nevelt gyermek is esen, hogy ne lopkodna, hát a csavargó, a züllő, az utca porában növő kinek a környezetheli felnőttek jó példával járnak elől?

A lopás után a gyermekek által elkövetett bűncselekmények között a legtöbb százalékban képviselve vannak a testi sértések. A gyermek- s serdülő korban lévő fegyelmezetlenségével magyarázható ez.

A gyermek nem nyomja el indulatait, haragjának szabad utat enged.

Nagy erőt, nagy ügyességet, nagy megfontolást igénylő bűncselekményeket nem igen követnek el a gyermekek.

Egyszerű a bűnlajstromuk, a bűneik mögött sokszor áll magyarázatul lelki és erkölcsi mivoltuk fejletlensége.

A gyermeknek a bűnös világban jutó szerepéről írva, nem volna teljes fejtetetésünk, ha mint *tamuról* is meg nem emlékeznénk róla.

Figyelembe véve a gyermek tulajdonságait, minő fontosság, súly tulajdonítható a gyermektanunak?

Gyermekek sok tekintetben a legjobb tanúk, mert szenvedélyek vagy érdekeltség náluk nem jöhetnek szóba. Legalább is nem annyira, mint felnőtteknél.

Mindazonáltal a legnagyobb óvatossággal kell fogadni a gyermektanu tanuskodását. Feltétlenül irányadó első sorban a tanúságtétel értékének megbirálásánál a tanuskodó gyermek kora.

Kicsi gyermekek igen könnyen befolyásolhatók a felnőttektől, azonkívül szűkre szabott a látókörük. Ha azonban ezen túlesünk, igen értékes, fontos nyilatkozatokat várhatunk tőlük.

Egy bajorországi kis városban történt, hogy egy magánosan lakó özvegyasszonyt meggyilkoltak és kirabol-ták. A borzalmas tettek szemtanúja volt egy négy éves lányka.

A függöny mögé bujt ijedtében s dermedten nézte, hogy a „rossz hácsi” kést döfött „vanyuka” mellébe. A gyilkos nagy sietségében észre sem vette a gyermeket.

Néhány napra rá elfogtak egy csavargót a környéken, a kit a szomszédok az özvegyasszony háza tája körül láttak ólálkodni. Tagadtott s szembesítették a kis lánnyal, a ki egyszerre remegni kezdett.

— Jaj, az a rossz hácsi! — kiáltott fel s ajultan összeesett. A csavargó bevallotta bűnét.

Nagyobb gyermekeknél fiú és lány között is kell különbséget tenni. A lány ugyan gyorsabban fejlődik, élénkebb a felfogó s figyelő képessége is, mint az ugyanoly korbéli fiúé, de a fantáziája is nagyobb... össze-zavar könnyen mindent.

Az okos, jól fejlett fiú egyáltalában az elképzelhető legjobb tanu. Az ilyen minden iránt érdeklődik, már van benne egy bizonyos önálló ítélőképesség és valami becsületos igyekezet, hogy a jó ügynek használjon.

Általános szabályul gyermekek tanulásánál végül legyünk mindenkor figyelemmel arra, hogy a szóban forgó ügy mennyire illik sajátos *lábikorukba*. Kézenfekvő, hogy ugyancsak kell különbséget tenni falusi és városi gyermekek között. Egy falusi gyermeknek fogalma sem lehet sokszor a villanyos világításról, viszont a városi gyermek a legegyszerűbb természetes dolgokkal nincs tisztában.

Stanley Hall, orvos Bostonban (Amerika), hat éves gyermekekkel kísérleteket tett, hogy hogy ismerik valóságban az olyan fogalmakat vagy tárgyakat, melyeknek neveit már sűrűn használják beszéd közben. Kiderült, hogy a gyermekekből 14% még soha sem látott csillagot, 45% még nem volt falun, hogy a tejet a tehén adja 20% nem tudta, 50%-uk pedig nem tudta, hogy az égetni való fát a fákból nyerjük. És így tovább.

Igy természetes, hogy ha az a tárgy, ügy vagy jelet, melyről a gyermek tanuskodik, kívül esik a gyermek fogalmi és értelmi köréből — a gyermek tanúsága is ugyancsak értéktelen.

A legjobb órák,

legszilidabb ékszerék, egyszerűtől a legdrágábbig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.

Javitások 5 évi jótállás mellett.

Arjegyzék ingyen!

A legfontosabb tehát kitudni, hogy azok a körülmények, melyek között felnőtt a gyermek, azok az ismeretek, melyeket már megszerzett, beleillenek-e a fennsörgő kérdésben felolelt fogalmi körbe, vagy sem?

Attól kell mindig függővé tenni egy-egy gyermek tanuságtételének értékét és számbavebetőségét.

Az ellenőrző szolgálat.

Irta: Virágh László, esendőrszázados.

Mindenek előtt, ha ezzel a szolgálattal bővebben akarunk foglalkozni szükséges, hogy első sorban annak céljával legyünk tisztában.

Célja az, hogy a szolgálatot teljesítő legénység a szolgálat mikénti teljesítésében felügyeltessék. Irányítassék, minden a szolgálat alatt elkövethető mulasztásnak, vagy tiltott cselekménynek gát vetessék, a tapasztalatlanságból elkövetett hibák lebetőleg azonnal helyrehozassanak, oktatás alapjául a gyakorlati szolgálatban való továbbképzésnél felhasználassanak s általában minden irányban a járőrök szolgálat abba a mederbe szoríttassék, melyet a szabályok és utasítások meghatároznak s ez által is elősegíttessék az a cél, melyet a törvény testületünk elő szabott.

Minden olyan ténykedés, mely azt célozza, hogy az előjáró az alárendelt, vagy alantos működését felülvizsgálja és megbírálja, tulajdonképpen nem más, mint ellenőrző szolgálat. Így például a járasparancsnokok és tisztek rendes és általános szemléi vagy ezeknek szolgálatban álló járőrökkel való és véletlen összetalálkozás alkalmávali szolgálati érintkezései ellenőrzések, mégis mert most kiváltképpen az ellenőrző szolgálatok elnevezés alatt ismert azon szolgálatokkal akarunk foglalkozni, melyeket az őrs- és járasparancsnokok bivatvák teljesíteni, az előbbieket magyarázni felesleges.

Ellenőrzés minden testületnél létezik, s így mint szükségszerű valami testületünknel már a szervezés alkalmával behozatott, s azóta is az őrsökön különböző formákban és módon ma is teljesíttetik.

Az ember nem léven tökéletes és hibától ment leny, ha még oly becsületes, józan életű, komoly gondolkodású is, veleszületett gyarlóságánál fogva olykor megbotlik. Egyik a botlás után hamar észretér, a hibát önszántából helyrehozni igyekszik, a másik, ha hibáját azonnal észre nem veszik, újabb botlásokat enged meg magának, s ha botlásának kellő időben gátat nem vetnek, valósággal elszállik.

A sokféle tilalom is ingerlőleg, osábitólag hat az ember lelkületére, s a vele született rosszra való hajlam, a tilost mint valami kedves, jó érzést kiváltó valamit tünteti fel előtte.

Mi emberek tudjuk ezt egymásról, emberekről, s mi emberek rendeztük be mindenütt az életet úgy, hogy cselekedeteink ellenőrzés alatt álljanak.

Hiszen maga a testületünk célja sem más, mint egy folytonos ellenőrzés, mely arra irányul, hogy a belpolgárokat cselekedeteikben felügyeljük, ha kell megbotoljuk, s törvényes mederbe tereljük.

Természetesen, ha minden ember tökéletes, kizárólag jó hajlamu volna, nem volna meg senkiben a már említett rosszra való hajlam, teljesen felesleges volna az ellenőrzés.

Így ha az őrsparancsnok mindent jól tudna és jól is

csinalna, felesleges volna a járasparancsnok, s így tovább.

De nem így van, s ezért az ellenőrzés nem nélkülözhető és nem is lesz nélkülözhető soha, de hogy a célzott szolgálattal, indokának tisztának, világosnak, alkalmazási módjában a célhoz képest megfelelőnek és az ember emberi voltához simulónak kell lennie és soha sem lehet célirányos, hogy ha az ember emberi mivoltát megalázza, a becsületes törékvést gáncsolja, vagy lohasztja, avagy ha sablonszerűleg alkalmaztatik mindenkivel egyforma módon és időben, mert az emberek nem egyformák, s így cselekményeik, mondjuk szolgálati működésük a végeredmény szerint is igen különböző.

Ha csak rövid néhány esztendővel előtti állapotra tekintünk is vissza szolgálatunkban, a mai állapothoz képest szembeötlő dolgokat fogunk tapasztalni az őrsön történt, illetve történő ellenőrzéseket illetőleg.

Mi volt a szabály az ellenőrzésekre nézve még ezelőtt csak nyolcz évvel is?

Az, hogy minden őrsparancsnok külszolgálatban álló járőreit kisebb őrsökön négyszer, nagyobb őrsökön hatszor volt köteles havonta ellenőrizni, kisebb őrsöknek számíttatván az öt vagy ennél kevesebb, nagyobbaknak a hat vagy ennél több fővel rendszeresített őrsök, tekintet nélkül arra, hogy ez a rendszeresített létszám megvolt-e az őrsökön, vagy sem.

E mellett az őrsparancsnoknak pontosan ki kellett számítani, hogy hol mikor ellenőrizheti a járőrt és ehhez képest az időpont meghatározásával kellett az ellenőrző szolgálatot előírnia, a mi már maga lehetlenné tette, hogy az ellenőrzés a célznak megfelelően teljesíttessék, még pedig azért, mert ha az őrsparancsnok számítása nem ütött be, azaz, ha az előírt időben és ponton nem foganatosíthatta az ellenőrzést, bajba került.

Egyrészt azért, mert maga is restelte a dolgot, másrészt meg azért, mert tudta, hogy ezen sikertelenség a hőrére megy, nem ritkán a tisztosság útjáról leterve valótlán adatokkal leplezte a szerinte lényegesnek vélt hibát, vagy pedig a járőrrel előre megbeszélte, hogy hol, mikor fogja ellenőrizni, s így a szolgálata célra vezető nem lehetett.

Másrészt meg az őrsparancsnoknak az volt a legnagyobb gondja, hogy valahogy az előírt számú ellenőrzések meglegyenek, ejjel is arról almodott, hogy még mennyi ellenőrzése hiányzik.

Ezek azonban a régi állapotnak csak szembeszökőbb fonákéagai, de ezek mellett még apróbbak is léteztek, melyeket, a kik annak idején szolgáltak, jól ismernek.

A mai állapot a multhoz képest lényegesen jobb, a célhoz közelebb áll, s általában tágabb teret biztosít az őrsparancsnok önállóságának. Mégis sokkal jobban szolgálna a cél, ha a tekintetben teljes felelőssége mellett az őrsparancsnoknak teljes önállóság biztosíttatnak, minden korlátozás nélkül e az ellenőrzés kizárólag a szükségszerűséghez és a célhoz képest volna teljesítendő.

Az őrsparancsnoknak kell legjobban tudni, hogy hol, mikor kínálkozik alkalom arra, hogy a járőr tagjai visszaéljenek önállóságukkal, s ő ismeri, hogy embereiben mily mértékben van meg a rosszra való hajlam, s kiket kell gyakrabban s kiket ritkábban ellenőrizni, s fokozottabb képzettségük mellett es a reájuk háramló nagyobb felelősség tudatában szem előtt tartják, hogy

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migránt és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.

Részlet: Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítva.

a legjobb, a legmegbízhatóbb csendőr sem hagyható teljesen ellenőrzés nélkül.

Maga a tudat, hogy a csendőr szolgálatában *váratlanul* ellenőriztetik, sok csendőrt tartott már vissza a szabálytalanságtól, s vissza is fog tartani még sokakat, s ez a körülmény, hogy a legtöbb szolgálatot legalább két főből álló járőr teljesít, elősegíti, hogy csendőreink a legtöbb esetben teljes lelkiismeretességgel végezzék szolgálataikat, mert a legtöbb esetben a szabálytalanságra kínálkozó alkalomkor, ha az egyik nem is, de a másik ellentáll a császnak, mely mindkettőjükre egyaránt hozhat kellemetlenséget.

Ezeket az őrsparancsnokoknak mindenesetre tudnia kell, ha a szolgálatát cselirányosan akarja beosztani és végezni.

Nem említek fel más példát csak azt, hogy a csendőrség aránylag csekély létszámával éppen csak a *váratlan és meglepő megjelenésével képes* működési területén a biztonságot fenntartani, s egészen más, mindenesetre tűrhetetlen állapot keletkezne, ha a csendőrség gépészerül egyazon időben jelenne meg az egyes tereptárgyaknál, mert mindenki tudná, hogy a megjelenés két időpontja közötti időben szabad a vásár, rajtütéstől senki sem tartana.

Tehát ezt figyelembe véve a *váratlan meglepő ellenőrzés* szolgálhatja csak a célt.

Ha a kettős járőr rendes körülmények között megbízhatóbb, úgy az egyes járőr kevesbe megbízhatósága kell hogy irányítsa az őrsparancsnok szolgálatát.

Kettős vagy több főből álló járőrök beosztásánál pedig már eleve arra kell törekedni, hogy az egyik, rendszerint a járőrvezető, teljesen megbízható legyen, a ki egyuttal ellenőrzője is lesz s másik, vagy többi járőrtárs cselkedéseinek, s korlátozója rosszra való bajlamainak. Az őrsparancsnok magán könnyít, ha így gondolkodik.

A mai állapot mellett követeljük, hogy az előírt (nem tulzotti) számú ellenőrzések fele éjjel, fele nappal teljesíttessék, s az ellenőrzés az őrskörlet különböző (közeli, távoli és legtávolabbi) pontjain az időjárásra való tekintet nélkül, lehető legtöbb ponton is feljesíttessék akkor, mikor az őrsparancsnok jónak látja és ott, hol az szükségesnek mutatkozik.

És mi a tapasztalat? Az, hogy ezt a régi állapothoz képest igen kedvező helyzetet az őrsparancsnokok inkább felhasználták a sablonosságba, miáltal fáradozásaitak értéktelenné teszik és ezért nem hogy megközelítenék a célt, hanem távolodnak tőle.

A legénységet számtalanszor az előírt pihenő helyen ellenőrzik, alig egy-két kilométer távolságra egymás mellett lévő tereptárgyaknál ismétlik meg az ellenőrzést, s olyan járőröket, melyek megbízhatósága kétségen felül áll, ismételten és ismételten ellenőriznek addig, míg olyan járőröket, melyeket okvetlen előrizni kellene, éppen nem ellenőriznek.

Bizonyos erőltettség látszik ezeken a szolgálatokon azért, mert nem azt a fő célt tartjuk szem előtt, hogy valósággal meggyőződjenek a künn teljesített szolgálat szabályosságáról és sikereségéről.

A nyomról-nyomra való ellenőrzés a járőr ténykedésének megbíráására kiválóan alkalmas, mégis sok őrsparancsnok nem saját belátásából folyólag gyakorolja azt, hanem mert követelik.

Ma, mikor az őrskörletek lényegesen kisebbek, mint a múltban, s minden lényeges tereptárgy fel van véve az őrsjáratok beosztásokban, úgy hogy a régi 4—5, 8 kilométeres távolságok helyett 0,5, 1,5 és 2 kilométeres távolságok vannak az egyes tereptárgyak között, ezzel

az ellenőrző őrsparancsnokoknak számolni okvetlen kell, s a ki ezzel számot vet, hamar ráé jön, hogy az egy más mellett 1—2 kilométerre eső tereptárgynál az ellenőrzés ismétlése *értéktelen*.

Nyílt terepen hol szabadszemmel messze ellátni, pláne a hol lovas járőrök tesznek szolgálatot, vagy a hol az egyes őrsjáratok kicsinyek a 2—3 ponton való ellenőrzés követése, vagy érszakalása nem helyén való, mert az ismételt váratlan meglepés a rendelkezésre álló idő alatt keresztül nem vihető.

Mikor egy-egy őrsparancsnokot erről felvilágosítok, szinte kőndőleg néz s addig meg nem nyugozik, míg meg nem magyarázom neki, hogy az őrsparancsnok nem gép, hanem önálló ember, a ki cseljén felismerésére képes kell hogy legyen, s ennek elérésére minden megengedett eszközt fel kell hogy használjon.

Nem azért megy az őrsparancsnok ellenőrző szolgálatba, hogy az őrsjáratok lapba csak gépiesen beírja, hogy a járőrt ellenőrizte, hanem azért, hogy valójában meggyőződjék a járőr ténykedéséről, s arról is, hogy őrskörlete egyes tereptárgyainál milyen állapotok uralkodnak, s ha hibát, bajt észlel, azokon az ő magasabb képzettsége segítségével segítsen, *intézkedjék*.

Már most, ha ez is a cél, miért nem tartózkodhatna az őrsparancsnok egyes tereptárgyaknál tovább a szükség és az elerendő célhoz képest, mint a rendes járőr, miért nem használhatná fel idejét arra, hogy tisztos polgárokkal egyről-másról elbeszélgethessen, s ennek örve alatt magát oly jelenségekről tájékoztathasson, melyeknek nyitjára csak ezton jöhet, s nyargalással soha sem szerezhetne róluk tudomást.

Az őrsparancsnokok igen sok esetben magukat kényes helyzetbe hozzák azzal, hogy a havi első ellenőrzést igen későre hagyják, vagy ha már a két ellenőrzés meg van, egészen nyugodtak. Az első esetben, mert megkészték, nem a szükséghez és célhoz mérik teendőiket, a másik esetben pedig, — mert a csendőrök ezt számon tartják, — okai lesznek egy esetleges hibának, melyet a járőrök abban a hitben követnek el, hogy az őrsparancsnok már két ellenőrzést fogantatosított, s a hó végéig többet nem jön ellenőrizni.

Így az őrsparancsnok azon igyekszik, hogy ura legyen a helyzetnek, soha nem szorul a sablon köze, és ha a szükség úgy hozza magával, megtoldja az ellenőrzések szárnát, pld. olyankor, mikor olyan szolgálat teljesítetik, mikor a járőrnek több alkalom kínálkozik szabálytalanság elkövetésére (vásár, búcsú, népgyűlés, szüreti mulatság, bál stb. alkalmával) vagy ha a járőr tagjában, vagy tagjaiban föltétlenül nem bízhat meg, s csak az ellenőrzés kínálkozik mint egyedüli mód és eszköz a rendes állapot fenntartására.

Összegezve az egészet, az ellenőrzés csak akkor szolgálhatja a kívánt célt, ha az váratlan, meglepő megjelenéssel kapcsolatban az ellenőrzendő legénység tulajdonságaihoz, megbízhatóságának mértékéhez, a fennforgó körülmények figyelembevételével, és az őrsparancsnok által *önhatatosan* és azzal a törekvással teljesítetik, hogy a csendőrök szolgálata helyes mederben tartassák, oktatása és vezetése, megősmérése elősegíttessék, s minden sablontól mentesíttessék, a végül, hogy az őrsparancsnok minden körülmények között ura legyen a helyzetnek őrskörletében.

Lebetetlen, hogy ennek cseliravezetőséget be ne lásson minden őrsparancsnok s hogy ily csel tudatos ellenőrzések mellett könnyebbnek ne találja azt a feladatot, melyet a köteles ellenőrzések ezimén a szabályok tőle meg kívánnak.

Jankó Károly járásőrmester.

Pachmayer Róbert járásőrmester.

Szabó Sándor őrmester felvizsgálása.

A járásparancsnokok az őrsparancsnokokkal szemben hatványozottan előnyösebb helyzetben lévén, a szolgálat nagy érdeke követeli, hogy e kedvező helyzetet a szolgálat javára kellőleg kibasználják az ellenőrzések terén, s kell, hogy jó példával előljárva, az ellenőrzések szablonosságát szüntessék meg, s oda hassanak, hogy a hatáskörök alá eső területen végzendő ellenőrzések valóban ellenőrzések legyenek.

A kiszolgált altisztek alkalmazásáról.

Irtja: dr. Végk Kálmán, honvédelmi miniszteri fogalmazó.

(Vége.)

Közleményem elején az 1873. évi II. törvénycikk nyújtotta jogok megszerzéséről és a már megszerzett jogokkal való élésselről szólva, azt állítottam, hogy e törvény nyújtotta jogokat a csendőraltiszték csakis a végső szükség esetében vegyék igénybe, a miből természetesen az következik, hogy a míg az ily végső szükség esete be nem áll, addig az altisztek ne lépjenek ki a csendőrségi szolgálatból.

Állításomat két szempontból kívánom bizonyítani, ú. m.: a köz- s így tehát az állam érdeke és az egyéni érdek szempontjából.

A köz- illetőleg az állam érdeke szempontjából bizonyítva állításomat, a következő érvekre támaszkodom.

Minden államnak egyik főtevése az, hogy területén a közbiztonság szilárd alapon nyugodjék, mert csakis az ily állam tarthat igényt arra, hogy jogállamnak neveztesse.

Jó közbiztonság az állam polgárainak is elsőrendű érdeke, mert csakis ez által nyernek az állam polgárai garanciát személyük és vagyonuk biztonságára.

A hol nincs személy- s vagyónbiztonság, ott nem lehet jólét, nem lehet haladás, s a mely állam polgárainak jólétéről és haladásáról gondoskodni nem tud, annak az államnak nincs létjogosultsága, annak pusztulnia kell, mert az ily állam még a szomszéd államok biztonságát is veszélyezteti.

Hogy pedig az állam a kellő közbiztonságról gondoskodik tudjon, szükséges az ezen szolgálat ellátására hivatott testületet szervezni.

E testületet alkotja nálunk a m. kir. csendőrség, melynek hivatása a közbiztonsági szolgálat ellátása, s a melynek megfelelni csak akkor tudhat, ha e testület minden egyes tagja hivatásának magasztán áll.

Hivatásuknak megfelelni pedig e testület tagjai csak úgy és csak akkor tudhatnak, ha alaposan ismerik kötelességeiket.

Őly sokoldalú, és pedig úgy elméleti, mint gyakorlati ismeretekre van szükségük a közbiztonsági szolgálatban állóknak, hogy azoknak elsajátítása multhatlanul hosszabb időt igényel és csakis ily, a közbiztonság ellátásában töltött hosszabb szolgálati idő után tudja az illető szerzett tapasztalatait és ismereteit a köz javára eredménynyel érvényesíteni.

Ha végig tekintünk azokon az intézkedéseken, a melyeket az állam a csendőrség altisztjeire nézve tett, lehetetlen ezekből meg nem látni azt, hogy az állam minden lehető elkövet annak érdekében, hogy azok az altisztek, a kik csendőrségi szolgálatra vállalkoztak, minél tovább is maradjanak e testületben s egyetlen intézkedés nincs olyan, a melyből azt lehetne kiolvasni, hogy az állam szabadulni akarna azoktól a csendőraltisztektől, a kik már hosszabb ideig szolgáltak e testületben.

Azt mondhatná valaki, hogy bizony tett az állam ily intézkedést és pedig az 1873. évi II. t. cz. által.

Nos hát igaz, e törvénynek rendeltetése az, hogy a már hosszabb ideig szolgáló altisztek számára oporok és helyükbe fiatal erőket szerezzen, csak hogy ez a rendeltetése a fegyveres erő, azaz: a közös hadsereg, haditengerészet és a m. kir. honvédség hosszabb ideig szolgáló altisztjeire vonatkozik, de nem a m. kir. csendőrség altisztjeire, a mi hogy így van, az kétségtelenül leaz előttünk akkor, ha teljesen ismerjük az 1873. évi II. t. cz. alkotásának szükségét, célját és rendeltetését.

A fegyveres erőnek a végből, hogy hivatását minden tekintetben betölteni tudja, többek között szüksége van ugy mennyiségileg, mint minőségileg megfelelő altiszti karrá, hogy pedig a mennyiségileg megfelelő altiszti kar minőségileg is jó legyen, számot kell vetni a csapataszolgálatnak azzal a természetével, a mely egyenesen kizárja azt, hogy az ily altiszti karnak a tagja, bizonyos koron túl eredménynyel tudja teljesíteni a csapataszolgálatot.

Mi történéjk már most az altiszttel akkor, a midőn a katonaság érdeke folytán kell hogy megváljon a szolgálatból?

Őly nyugdíjat adni részükre — mondjuk 12-15 évi szolgálat után, — a melyből gondtalanul megélhetnek nem lehet, mert ennek óriási pénzügyi kibátása volna, de nem is indokolt, mert ennyi szolgálati idő után a katonaságtól kilépő egyének még munkahírok s más szolgálatban eredménynyel használhatók.

Ezek ismerete után most már könnyen ki lehet találni, az 1873. évi II. t. cz. alkotásának szükségét, annak célját és rendeltetését, a mi nem lehetett és nem lehet egyéb, mint gondoskodás egyfelől a katonaságnál ily hosszabb ideig szolgáló altiszteknek jövőjéről arra az időre, a midőn azok a katonai szolgálatból és pedig a katonaság érdeke folytán megválni kénytelenek, másfelől pedig gondoskodás arról, hogy az állam pénzügyi megterhelhetése nélkül biztosítsa a katonaságnak, a neki föltétlenül szükséges altiszti kart.

Az 1873. II. t. cz. pedig meg is felel e céloknak, mert az által, hogy a már ismert feltételek mellett polgári szolgálatban való alkalmazáshoz juttatja az altiszteket, gondoskodik jövőjükéről, viszont pedig éppen e kedvezmény által vonja az altiszteket a tovább-szolgálatra, tehát gondoskodik a katonaságnak multhatlanul szükséges fiatalabb altisztekről.

A törvénynek ezen célját és rendeltetését a csendőrség altisztjeire vonatkoztatva, azt látjuk, hogy ezek nem alkalmazhatók azokra, mert, a mint azt kiintattam a csendőrségi szolgálat természetétől egyenesen megköveteli, hogy az altiszt minél tovább szolgáljon, a mi mellett az az a körülmény is, hogy a csendőraltisztnek állása életpályát jelent, mert nemcsak képzettségüknek megfelelő javadalmaszást vannak a csendőraltiszték ellátva, de nyugdíjjogosultságuk megállapítása is — 10 évi szolgálat — azt bizonyítja, hogy a csendőrség altisztjeit illetőleg nem forog fenn az az eset, a mi a katonaság altisztjeinél fennáll.

Ha tehát már most úgy a közbiztonsági szolgálat követelményéből, mint a csendőraltisztjeire nézve tett összes intézkedésekből azt látjuk, hogy ezek mind azt célozzák, hogy minél tovább maradjanak az altisztek a csendőrség szolgálatában: ezekből nem lehet más következtetést levonni, mint azt, hogy a köz, illetőleg állami érdeke az, hogy a csendőraltiszték a csendőrségi szolgálatból csak a legvégső esetben lépjenek ki, a miből már most következik az, hogy az állam nem azon

okból részeseit a csendőrség altisztjeit az 1873. évi II. t.-cz. nyújtotta jogokban, hogy ez által őket a szolgálathoz való kilépésre buzdítsa, mert ha ezt akarná az állam, akkor megtagadná önnön érdekeit, — hanem adja a jogot a csendőraltiszteknek biztosítésként arra az időre, a midőn oly körülmények közé juthatnak, hogy kénytelenek a csendőrségi szolgálathoz megválni.

A mi már most állításomnak az egyéni érdek szempontjából való bizonyítását illeti, úgy hiszem, hogy erre nézve a legkényelmesebb érv az lesz, ha kimutatom, hogy a csendőraltisztek anyagi jóléte, mely szolgálat által van jobban biztosítva: a csendőrségi vagy pedig az igényjogosultsági igazolvány által elérhető polgári szolgálathoz.

Há képet festeni ennek természetesen csak akkor lehetne, ha ismertetném az igazolványos altisztek által elnyerhető valamennyi állásnak javadalmazását és az azokhoz megkívánt előfeltételeket, azonban ezzel már túlmonok a közleményem célján, de talán lesz még alkalmam ezeknek bővebb ismertetésére is.

Állításom bizonyítás érdekében nem is szükséges feltétlenül ily részletezésre kiterjeszkedni, elégséges lesz ehhez, ha az állások tömkelegéből kiválasztok egy szolgát és egy hivatalnok állást és pedig olynt, a melyre az altisztek tapasztalat szerint előszeretettel pályáznak és ezen állások javadalmazását összehasonlítom a csendőraltisztek illetményeivel.

A miniszteriumoknál fenntartott szolgai állások azok, a melyekre a csak szolgai és alsóbbrendű felügyelői állásra jogosító igazolvánnyal ellátott altisztek tömegesen szoktak jelentkezni, mert egy ily állásra 10—15 igazolványos altiszt is szokott pályázni.

Ily szolgai állásnak a javadalmazása 700—1000 korona, továbbá 400 korona lakpénz és 100 korona rubaátalány. Kezdő fizetés tehát 700 korona, a mely aztán idővel 1000 koronáig emelkedhetik, s ennél nagyobb fizetéshez az ily hivatalszolga már csak akkor juthat, ha kapussá vagy ajtónállóvá lép elő, a mikor is 1200 korona maximális fizetése lehet.

Ezeket az állásokat azonban csak nagyon kevés szolgai éri el, mert egy-egy miniszteriumban rendszerint egy kapus és legjobb esetben három ajtónálló van.

Az a fizetés tehát, a melyet a legtöbb hivatalszolga elérhet — természetesen ezt is csak akkor, ha hosszabb ideig szolgálatképes marad, — 1000 korona, a mihez még a lakpénz és rubaátalány járul, de a melyeket tényleg a szolgára ki is ad, abból fenntartásához sommit se tud megtakarítani.

Elnyerheti pedig ezt az állást az a m. kir. csendőr-örvezető, (a rendfokozatu altisztet kell tekintetbe venni, azért, mert igazolványt 12 évi szolgálat után lehet nyerni, ennyi szolgálati idővel pedig a csendőraltiszt már rendszeren örvezető), a kinek már — minthogy 12 évi szolgálata van — a kezdő évi 1100 kor., a szolgálati pótdíja 400 kor., ezen kívül természetbeni lakása és rubázata és minden 24 órni szolgálat után egy kor. vezénylési pótdíja van, a mely utóbbi jövedelem circa évi 60 koronának felel meg.

Ezek szerint tehát a 12 évi szolgálattal bíró csendőr-örvezetőnek készpénzjavadalmazása évente 1560 kor., a mihez még természetbeni lakás és rubázat járul.

Láthatjuk ebből, hogy az ily csendőrörvezetőnek jövedelme 560 koronával több azon hivatalszolga jövedelménél, a ki már elérte a maximális 1000 korona fizetést.

Még szembevetendőbb lesz ez a fizetésbeli különbség, ha azt vizsgáljuk, hogy mennyi fizetést fog kapni az

az 1560 korona jövedelemmel bíró csendőrörvezető akkor, ha hivatalszolgai állásra neveztetik ki.

Mint tudjuk az igazolványos altisztek a fenntartott szolgálati állomásoknak rendszerint csak legalább fokozatban alkalmazhatnak, a minnek megfelelően tehát az ily csendőrörvezetőből lett hivatalszolga 700 korona fizetést fog kapni, lakpénz és rubaátalányon kívül, tehát 860 koronával lesz kevesebb fizetése, ha hivatalszolgává neveztetik ki, mint volt az előtt.

Ehhez komplementárt fűzni igazán felesleges, a napnál fényesebb, hogy ily lépést csak a követelhet el, a kinek már más választása nincs, vagyis a kiro nézve a csendőrség kötelékéből való kilépés elkerülhetetlenné vált.

A kép teljessége és a csendőraltiszt és a hivatalszolga jövedelme közötti különbség kellő időmőborítássa, nemkülönbön állításomnak minél kétségtelegebb bizonyítás érdekében nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy a csendőrörvezető fizetése, ha 16 évi szolgálati ideje van, 100 koronával emelkedik, mert szolgálati pótdíja akkor már 500 korona lesz, tehát javadalmazásbeli fölénye, a hivatalszolga által elérhető maximális 1000 korona fizetéssel szemben, ekkor már 660 korona.

De nem lehet figyelmen kívül hagyni az említettek érdekében azt sem, hogy a 16 évi szolgálattal bíró csendőraltiszt már őrmester lehet, a mikor az évi kezdője 1300 korona s szolgálati pótdíja 500 korona s így összehasonlítva a vezénylési pótdíjat 60 koronára becsúlva, 1860 koronát tesz ki.

A míg tehát egy csendőraltiszt 1860 korona évi készpénzjövédelmet érhet el, addig a hivatalszolga, a lakpénz és rubaátalányon kívül, 1000 koronát, a miből természetesen csak azt a konzekvenciát lehet levonni, hogy a csendőraltisztek egyéni érdeke nem lehet másként, mint az, hogy minél tovább maradjon a csendőrségi szolgálathoz.

Lehetne még anyagi szempontból több oldalról is bíráltni e kérdést, így pl. a nyugdíj szempontjából, továbbá abból a szempontból is, hogy mely szolgálathoz könnyebb a megölhetés stb., de igazán feleslegesnek tartom ezekre kiterjeszkedni, annyi mindenesetre bizonyos, hogy e szempontokból is csak a csendőraltiszteknek van előnyösebb helyzete; tehát mellőzve ezeket, még csupán a kétféle szolgálat bírálatára szorítkozom.

Távol áll tőlem az a gondolat, hogy bárkinek is a foglalkozását kisebbiteni akarnám, mert hiszen bármely munkakörben, annak lelkiismeretes betöltése által, lehet eredményeket elérni, lehet a köz javára munkálkodni, de úgy hiszem, hogyha valaki már csendőraltiszt lett, akkor se nézve nem mindegy az, hogy ma, mint a személy- és vagyónbiztonság őre teljesít szolgálatot s fejt ki tevékenységet az államnak ehhez fűződő érdekei előlérsében, vagy pedig, hogy holnap, mint hivatalszolga tesz eleget az ezen állással járó s az előbbihez viszonyítva jóval kisebb jelentőségű kötelességnek.

De nem lehet közömbös a csendőraltiszteknek nézve annak tudata sem, hogy ők tagjai annak a testületnek, a mely hazánkban nemcsak különös közbecsülésben, de usztatlan közszeretében is áll.

Attérve ezek után az igazolvány alapján elérhető hivatalnok és a csendőraltiszt állás anyagi javadalmazásának összehasonlítására, itt is egy oly hivatalnok állást választok ki, a melyet az igazolványos altisztek szintén előszeretettel keresnek fel.

A miniszteriumok segédhivatalainál rendszeresítő levő állások tekinthetők ilyeneknek s nevezetesen az irdomságéltiszt állás az, a melyre az igazolványos al-

KÉPEINKHEZ.

tisztnek igénye van, mert ez az állás a segédhivatali tisztviselők létszámában a legalsó fokozatu.

Ezen állással 1400 korona fizetés és 800 korona lakpenz jár, mely utóbbi jövedelem azonban az összehasonlításonnal, mint hogy ezzel szemben az altisztnek természetbeni lakása van, itt nem jöhet tekintetbe, de különben is a lakpenz tényleg e célra is fordítható és a legtöbb esetben e lakpenzért megfelelő lakást nem is lehet kapni.

Ha már most itt is ezzel szembe állítjuk a 12 évi szolgálattal bíró csendőrvezető fizetését — vagyis 1560 koronát — azt látjuk, hogy a csendőrvezető fizetése az irodasegéd-tisztí fizetésénél 160 koronával több, az igazolványos altiszték részére az 1873. évi II. t. cz. 5. §-a alapján elsőbbségileg biztosított irodai és kezelési alsóbbrendű hivatalnokai állások között pedig egy sincs olyan, a melynél a kezdő fizetés 1400 koronánál több lenne.

Az irodasegéd-tiszt négy évi szolgálat után 200 kor. pótlékot kap, tehát a fizetése 1600 korona lesz, viszont a csendőrvezető szolgálati példija is emelkedik négy év alatt, a 16. szolgálati évének betöltésével, 100 koronával, a mikor is a csendőrvezető összilletéke 1660 korona, tehát még mindig 60 korona többletet mutat a csendőrvezető fizetése, az irodasegéd-tiszttel szemben.

Vegyük azt az igen szerencsés esetet, hogy az irodasegéd-tiszt hat évi szolgálat után irodatiszt névezetetik ki, a mikor is már 2000 korona fizetése van, a mely fizetéssel szemben a csendőraltiszt kézpénzjövédelme már 1860 korona, mert hiszen ezen hat év alatt abból a csendőrvezetőből, a ki 12 évi szolgálata betöltésekor örevezető volt, már őrmester lett, a mikor pedig kézpénzilletménye 1860 koronát tesz ki.

Ez esetben tehát 140 koronával több jövedelme van az irodatisztnek, mint a csendőrőrmesternek.

Az irodatisztnek e jövedelmi többlete azonban csak látszólagos, mert neki az élet nem 140 koronával, de legalább is a duplójával drágább. Mert hogy egyebet ne említsék, az irodatisztnek a rubázastról magának kell gondoskodnia, a csendőrnek ellenben nem, s így ez az egy tétel már felemészti ezt a 140 korona jövedelmi többletet.

Az irodatisztből lehet ugyan még segédhivatali igazgató és segédhivatali főigazgató is, mely utóbbi említett állás javadalmazása 3600 K., azonban a segédhivatali igazgatói állást 100 irodatiszt közül 5-6. a főigazgatóit pedig 140 közül egy ha elérí. tehát ezekre számítani vagy a csendőr-ségi szolgálathoz való kilépést ezekre alapítani igazán nem lehet. Ne feledjük el még azt sem, hogy ily hivatalnoki állást csak az az altiszt nyerhet el, a kinek négy középiskolai előképzettsége van.

Úgy hiszem, hogy az elmondottakkal sikerült a csendőr altisztteket meggyőzőnem a felől, hogy sem az állam érdeke, sem pedig a saját érdekük nem lehet az, hogy elnyerve az igazolványt minden körülmények között álljanak is az azzal járó jogokkal s úgy hiszem ezek után teljes joggal állíthatom s a saját érdekükben figyelmeztettem a csendőraltisztteket arra, hogy az 1873. évi II. t. cz. által nyújtott jogokban való részesedést ne tekintse illetékteljnek, hanem csak régebbi szükség esetén igénybe vevendő eszköznek.

E figyelmeztetésnek vagy mondjunk jó tanácsnak meg-szivlelésnek most már annyival is könnyebb lehet, mert az az ok, a mely a csendőrlegénységet a polgári szolgálathoz való átlépésre a legtöbb esetben indította, hogy t. i. nem nősihettek meg, már megszűnt s jövőben már a csendőrnek sem lesz tilalom az életnek természetes rendeltetése: a családalapítás.

Kitüntetett csendőraltiszttek.

(1) császári és apostoli kir. Felsőgo napról-napra érezteti velünk legfelsőbb kegyeit. Folyó évi augusztus hó 18-ával is, a koronás ezüst érdemkereszttel tüntetett ki többeket a csendőrség altisztjei közül. Bajtársainknak az érdem e jelével való feldisztatése már meg is történt. Csoporthozon kapjuk az ezekről szóló tudósításoknak, valamint a feldisztatés pillanatáról illetve a kitüntetettekéről beküldött képeknek lapunk egy számában való közlése, helyszüke miatt, lehetetlen, folytatógos cikksorozatban adjuk közre ezeket.

Lapunk jelen számában a következő feldisztatésekről adunk hírt:

Szép ünnepegy keretében folyt le október hó 10-én Máramarosszigeten Szabó Sándor őrmester, szörnnysegéd-munkásnak, a koronás ezüst érdemkereszttel való fel-disztatése, a szárny tisztikara s az ez alkalomra egybe-gyült mintegy 50 főnyi legénység jelenlétében.

Az ünnepi beszédet, az éppen szemlén ott volt Bárd Gyula, másdörtzatiszti teendőkkal megbízott százados tartotta, magas szárnyalású beszédben méltatván a kitüntetett altiszt érdemeit s követendő mintaképül mutatván őt be a jelenvoltaknak. Az érdemkereszt feltüzése után a Buday Andor főbadnagy által vezetett díszszakasz ellépett a kitüntetett előtt, mire az ünnepély e része befejeződött, hogy az ez alkalomból tartott díszében nyerjen folytatást.

Ugyancsak hasonló ünnepélyesség mellett történt meg Pozsonyban, e hó 7-én Pachmayer Róbert járásőrmester segédoktató és Jankó Károly járásőrmester, pozsonyi járásparancsnok feldisztatése is.

Ettrekarcsai Lukács Ákos százados, pótszárnyparancsnok vezetése alatt díszszázad és az altiszttek csoportja várta a laktanya udvarán Csató Ferencz őrnagy, kerületi parancsnok-helyettes, a ki a tisztikar kíséretében délelőtt 9 órakor érkezett meg. Lélekemelő, tartalmas beszédben emlékezett meg Csató őrnagy a két, már 20 éven felül szolgáló altiszt érdemeiről, mint nyílt, igaz, becsületos és hűséges altisztteket állítván őket a jelenvoltak elé, a kik az említett hosszú idő alatt az előjárók elismerését és teljes megalégedését, de a bújársnak és az alárendelték szeretetét is mindenkor kiérdemelték.

Ezekután a feldisztatés, majd a díszszázad elléptetése következett s az ünnepélyt itt is díszlakomával fejezték be, melyen több pohárköszöntő hangzott el és jóideig kellemes hangulatban éltették a két kitüntetett altisztet.

A két altiszt arcképét, valamint a Szabó őrmester feldisztatéséről felvett fényképet olvasóinknak bemutatjuk.

HIREK.

Három körrrendelet. A m. kir. honvédelmi miniszter ut október 17-én három körrrendeletet adott ki, a melyek közül az első, 9195/eln. szám alatt, a szolgálat közben pihenés vagy étkezés céljából a laktanyában töltött időnek a szolgálati órák számába való betudása tárgyában, a Ca. 1. a. jelzetű Függelék C., fejezet, 11. pontja 2. bekezdésének kiegészítését rendeli. A második, 8581/eln. szám alatt, azt a kimutatást közli, mely a VIII. számú csendőrkörület felállításá folytán szükségessé vált új területi beosztás alapján, a csapatok által a csendőr-séghez átengedendő bovatartozandóságát tün-

teti fel. A harmadik pedig 93899/16. szám alatt, a tölténység elhelyezésére szolgáló borog eddigi alakjának egyidejű megváltoztatása mellett, a «Laktanya-szabályok» 32. d.) alpontjának megváltoztatását rendeli. E rendeletekre, melyeknek elseje a legénységet különösen érinti, s a melyet lapunk mai és a következő beti számának «Hivatalos rész»-ében teljtartalmulag közlünk, olvasóink figyelmét ez uton is felbivjuk.

Megostromolt laktanya. A krassó-szörény megyei Furlugon, november 1-én éjjel 11 óra tájban, mintegy 30—40 főből álló lakodalmas tömeg az őrlaktanyának az utcára nyíló őrsiroda ablakát botokkal bevverte. Az ablaküveg csörömpölésére, a legénységi szobában levélírással foglalkozó Hodos Lajos csendőr, sapkát véve, a kapuhoz szaladt, s oda érve látta, hogy két, előtte ismeretlen egyén ekkorra már a legénységi-szoba ablakait is bevverte. Hodos csendőr a két egyént kérdőre vonta, mire, a tömegből öt többen megrobanva, ütlegelni kezdtek és zubbonyát is leszakítva, a laktanyától mintegy 30 lépésnyire elbuzozták s ott ismét botokkal ütlegelték. Az ily módon szorongatott helyzetbe jutott, feyvertelen Hodos csendőr segélykiáltásait, a községi bírótól éppen akkor hazatérő Baróti őrsvezető, őrsparancsnok meghallva, annak segélyére sietett. Ámde a tömeg öt is botütésekkel fogadta. Baróti őrsvezető erre kardot rántott, s a tömeg közé rontva, a feleje özőnlő botütések daczára, jobbra-balra osztogatta a vágásokat. Eközben Hodos csendőrnek is sikerült egyik támadója kezéből a botot kiragadni, a melylyel ő is ütlegelni kezdte a tömeget, mire az megbátrált, azonban csakhamar ismét a laktanya elé nyomult és az annak kapujában utólért Baróti őrsvezetőt és Hodos csendőrt kövekkel megdobálta és forgópisztolyból háromszor rájuk lött. Baróti őrsvezető időközben, a laktanya ablakán át, a zajra felriadt Balázs István cz. őrsvezető és Bradács Ferenc csendőrnek a felszerelést elrendelte, kik felszerelve csakhamar kivonultak és Baróti őrsvezető vezényletére a még mindig támadó tömeg közé lőttek. A leadott négy lövés megtette hatását, és a tömeg megfutamadott. A tömeg által botütésekkel súlyosan megsebesített Baróti őrsvezető a két felszerelt egyént a tettesek nyomozására azonnal kivezényelte. A járőr a nyomozás folyamán megállapította a támadók neveit, valamint azt is, hogy azok közül a támadás alkalmával valamint azt is, hogy azok közül a támadás alkalmával valamint az egyik, ketten pedig súlyosan megsebesültek. A támadók feljelentettek. Az őrs négy fővel megerősítettet.

Orvvadászok. A miksavári őrs egyik járőre, október 29-én éjjel, portyázás közben, a krissapaljai erdőben orvvadászokra bukkant. A sötét éjben fel nem ismert orvvadászok a járőrre rálöttek. A járőr vezetője, Dózsa Bálint cz. őrsvezető, a lövést viszonozta, sérülés azonban egyik részről sem történt. A járőr a lövések után leszállásba helyezkedett s a bajnali órákban ismét találkozott az orvvadászokkal, a kik közül Majorics Mátyással szemben Dózsa őrsvezető, mivel ellene szegült, a szuronyát használta s azzal őt súlyosan megsebeszte.

Adományok a nyugdíjpótító egyesület javára. A létesítendő nyugdíjpótító egyesület javára újabban a következő adományok folytak be hozzánk: Adamosy Béla százados 4 K., Vrablik Mátyás százados 1 K., Hamza Gyula százados 5 K., Szűtsy Imre főhadnagy 2 K., Szép Géza hadnagy 1 K., Mészáros János százados 5 K., Lúzar Jenő százados 1 K., Sáfary László főhadnagy

1 K., Raschel Lambert főhadnagy 5 K., Czirenner József hadnagy 1 K., Hein György hadnagy-számvivő 1 K., Nemesszeghy László főszámtanáros 10 K. A multkor kimutatott 35 koronával együtt összesen 72 korona.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes esetekben válaszol, ha a válasz, lényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük önméltóval olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szógalattal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködésnek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

1. N. Gy. A levélben jelzett zárt levelező-lapot nem kaptuk meg. 1. A «Tp.» jelzés tényleg «tiszteletpéldány»-t jelent, tévesen került a czimszalagra; intézkedtünk. 2. Mulasztásunkat a mai számban helyrehoztuk.

Prehudio. 1. Elegendő, ha a jegyzővel érintkezik. 2. Közégekben a nagy pihenő mindig a pihenőhelyen tartandó meg.

Törökgy. 1. A férj csak akkor köteles nejeének tartáadíjat fizetni, ha az elválás a férj hibájából kifolyólag mondatott ki; a nőtartásra vonatkozólag pedig az 1908. évi XL. tez. 14. §-a akként intézkedik, hogy a feleség javára megállapított tartásdíj fejében aapidíjnak (zsolt és szolgálati pótdíj) 2 korona 50 fillért meghaladó része végrehajtás alá vonható. 2. Nincs. 3. Van. 4. A miniszterelnök évi fizetése 24,000 korona, a minisztereké 12,000 korona. 5. Az udvarhoz beosztott személyeket az udvartartásra megszabott költségektől fizetik, Magyarország olhoz 36-40% al járút hozzá. 6. A föld saját tengelye körül és a nap körül forog; ebből származnak az év- és napszakok; egyebekben olvassa el lapunk f. évi 26. számában «Student»-nek adott válaszukat.

1. Gy. őrsv. Lapunk f. évi 34. számában H. J. őrsvezetőnek 9. alatt adott üzenetünk helyes. A m. kir. államasutak hivatalos lapjában 1905. évben 203,152. sz. alatt megjelent rendelet ugyanis csak azon körhözba utazó csendőrök díjmentes utazására vonatkozik, kiknek gyógykezelési költségeit a helyi türege viseli. (Egyébként I. III. szab. 47. §. 2. p. 2. bek. és a 7—9) pontot.)

K-32. Külállomásról a szakasz ideiglenes vezetése végett berendelt altisztnek — mintán ő a vezénylet egész tartama alatt vezényleti pótdíjban részesül — az ezen idő alatt teljesített önálló vagy más külszolgálat után vezényleti pótdíj — nézetünk szerint — az III. szab. 22. §. 4. a) pontjában foglalt határozványokban lefektetett elvől fogva «külön», (egy napra kétszer) nem illetékes.

13. 1. Oroszország lakosága az 1890. évi becslés szerint: 114,036,024; ebből tulajdonképpeni orosz: 99,553,024, ural-altáji 9,434,000 és szibériai: 5,049,000. 2. A csapatheleti szolgálat — az idő szerint — csak akkor lesz a nyugdíjazásnál figyelembe véve, ha az átlopás közvetlenül történt. A mint azonban — illetékes helyről — értesültünk, a közel jövőben már e tereu is újdos intézkedések várhatók.

T. őrmester. A lakás élvezetében megmarad.

L. G. Teke. Miután szeptember elsején többféle sorsjegy huzásba volt. közölje, hogy mily sorsjegyek huzása iránt érdeklődik.

Brucker Győző Nándor és Társa
GYŐR 33. sz.
órák, ékszerész.

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm 500 képpel ellátott árjegyzékemet. Kezdező feltételek. — Feltétlen tisztesseges kiszolgálás. Csendőrségi megbízhaló órák 5 évi jótállással.

HIVATALOS RÉSZ.

Körröndelet.

9195. sz. az. A m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg elrendelem, hogy a Cs-1, a jelölt "Üssaitán u m. kir. oszondórség számára, Püggelék szb. szlmi szolgálati könyv U) fejezet 10. pontja — mint 2-ik bekezdés — az alábbi szöveggel kiegészítsék:

"A laktanyában töltött pihenési és dikezesi idő mindenemul szolgálataul a szolgálati órákba beszámítandó — hlyvén azon esetet, ha a járdó nyomonán közben az esti órákban a laktanyába bevittul, u a nyomonat reggel folytatja, a midón a szolgálati óra, a laktanyában töltött időre megszakítottul tekintandó, — azonban ezen időtartam az egy és ugyanazon szolgálaltban eltöltött összes szolgálati órák 1/2-át túl nem haladhatja. A nyomonások alkalmával a nyomonashól kifolyó u. m. terhezt és tervek esetleges kiköredezés, foglyok vagy őrizet alá vett egyének őrsége, (Szolg. ut. 34. §) a szükséges utbiztosítások és folyvilagoztások megszerzése, a nyomonashól kifolyó összes itásheli munkák megszerkesztése és elintézése ezéjájából az órsán eltöltöt összes szolgálati időtartam szlntón beszámítandó a szolgálati időbe. A járdónek a fenti esetekben a laktanyában minő szélből lértélent tartózkodása az őrszponennok által az őrzjáratu lapban miúdenkor igazolalndó."

Kelt Budapeston, 1908 okt. 17-én.

Jelöfaluasq Lajos, s. k.

Órsáthelyezések.

A m. kir. II. számú oszondórkörlet temesvári szárnyának területén fekvő Temesbütyki közszegben allhelyezve volt gyulagóra, 1908 október 31-én Nagyazotlakri:

a m. kir. IV. számú oszondórkörlet beragezasi szárnyának területén Korláson allhelyezve volt gyulagóra 1908 október 30-án Felkőrometén; végül

a m. kir. V. számú oszondórkörlet osztergomi szárnyának területén fekvő Kányádon allhelyezve volt gyulagóra ugyanazok 1908 október 30-án Késsókkátyu helyeztetett át.

SEMEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsörtettek:

A m. kir. honvédelmi miniszter ör által:

Nagy Pál, m. kir. IV. számú oszondórkörletbeli járásörmetor, a közbiztonsági szolgálat terén az utóbbi évek alatt kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységért.

Farkas János, m. kir. VII. számú oszondórkörletbeli járásörmetor, a közbiztonsági szolgálat terén, hosszú időn át kifejtett buzgó és eredményes tevékenységeért.

Emléptettek:

(1908. évi november hó 1-érel)

A m. kir. IV. sz. oszondórkörlet állományában:

Vegh János, Zahoránazki Ferenc, Hjhelyi János, Harvath Alajos és Lukács János, taváblu.

a m. kir. V. számú oszondórkörlet állományában:

Gelela Lajos, Vastere Ignác és Kupri István sz. ászezetök, őrszazetöklük; végül

az öt évi folyogás oszondórségi szolgálat betöltésén után)

a m. kir. V. sz. oszondórkörlet állományában:

Morajzó Gyula, Mitna Márton, Ondredk Vendel, Koztalósnpi Ferenc, Viola Antal és Stejfdk József oszondórok, oszondór ez. őrszetöklük.

Jutalmazások.

A dombrády Nagy Gyula oszondórczerés az 1890. évben 6000 koronával a kiváló őrszponennokheli jutalmazására létesített és 1907-ben ugyancsak általa 3000 koronám felemelt alapítvány folyó évi kamataiból, a magyar szent korona országaihoz tartozó oszondórség felügyelője, az alapító okléval 11. pontjában gyóltörözö jogánul fogva, a kerületi parannonokszögök javaslatul alapján a fentenkénti 4% huzomból álló jutalmat a következő álliszoknek adományozta:

Ferencz Andras L. sz. oszondórkörletbeli őrsmetornek, Gyórfy Andras II sz. oszondórkörletbeli járásörmetornek, Vajda Gyula III. sz. oszondórkörletbeli őrsmetornek, Markstein Bertalan IV. sz. oszondórkörletbeli járásörmetornek, Mészé Péter V. sz. oszondórkörletbeli őrsmetornek, Molndy Ferencz VI. sz. oszondórkörletbeli sz. őrsmetornek, Dobribán Péter VII. sz. oszondórkörletbeli járásörmetornek és Köndes István VIII. sz. oszondórkörletbeli sz. őrsmetornek.

Ezen jutalmak a jutalmazottaknak, a honvédelmi miniszter az rendeletére, az alapító intenzóráltos képt, a folyó évi szepthaboz 12-én flizattottok ki.

Szegélyezések.

A főkent m. kir. oszondórkörletnyozági egyének a azok onshídtagjairuk szegélyezésére létesített Hunyadj Szabófele sz az 1908. év olajón 47.900 koronából állatt szegélyezési alapnak a folyó évben szótszázására koruld 1954 koronát kitevő kamatulból, a melynek fele ugyanaz 18-én, mint ő esaszárul és apostoli királyi felségss legmagasabb szóltéles napján szótszontandó szegélyezésszező, másik fele pedig az övközti szegélyezésekre fordítandó, a folyó évben a kerületi parannonokszögök indított javaslatul alapján a következők részesültek:

Aguzstus 18-án: Szellend István ny. oszond. 60, Giac Ignác ny. őrm. 60, Nászor József ny. sz. őrm. 60, Hüfő József ny. oszond. 60, Fekete Ferencz ny. oszond. 60, Pál Ignác ny. járásörmet. 60, Pórgyártó Király ny. sz. őrm. 60, Kéry Sándor ny. járásörmet. 77, Hartmann Ignác ny. sz. őrm. öszvegze 60, Nagy József ny. őrm. 60, Kalantz József ny. oszondó 60, Makai József ny. oszond. 60, Huszár László ny. oszond. 60, Bartha István sz. őrm. öszvegze 60, Roska János ny. oszond. 60 és Páljánus Nándorné sz. őrm. öszvegze 60 koroná szegélyben.

Evközben: Loranosz Prigyna ny. oszondó 60, Zsolt Pál ny. oszondó 60, Florus Simon ny. őrm. 60, Thiesz

Kérjen ingyen és bérmentve képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sórvölök-, hygienikus gummiárak- és a betegápoláshoz szükséges eszközökröl. KELETI J. orvosl. műszergyáros Budapest, IV., Koronakereszeg-utca 17.

János ny. őrnagyvezető 80, Herda Adám ny. esendőr 60 és Fűredi József ny. esendőr 60 korára segélyben.

Katonai szolgálati jel,

A legénységi I. osztályú katonai szolgálati jellel elbíraltott:

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:

Palkó Sándor őrmester 1908 okt. 9-án, Székely Sándor tüzérszázados 1908 okt. 3-án, Székely József 1908 okt. 7-én, és

a m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában: Kapos György ez. őrmester 1908 okt. 1-én.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel elbíraltott:

A m. kir. I. sz. esendőrkerület állományában:

Csikó Sándor ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Súlyos Ignác ez. őrmester 1908 okt. 6-án, Kosch József ez. őrnagyvezető 1908 okt. 6-án, Orbók Gábor ez. őrnagyvezető 1908 okt. 6-án, Pengyész Sándor ez. őrm. 1908 okt. 13-ával és Sere Elek őrn. 1908 okt. 13-ával.

A m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Ekleiter Ferencz járásőrmester 1908 okt. 5-én, Dávid József őrnagyvezető 1908 okt. 5-én, Tóth Antal őrmester 1908 okt. 6-án, Galegonya Mór. őrnagyvezető 1908 okt. 7-én, Haróty Tivadar esend. ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Halvaygyi Ferencz ez. őrmester 1908 okt. 6-án, Csudol Halvayster ez. őrmester 1908 okt. 8-án, Pantu Mátys ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Mész Sándor őrn. 1908 szept. 21-én, G. Malvár Imre ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Weber Sándor ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Pál Antal ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Majláth István őrnagyvezető 1908 okt. 5-én, Molnár János ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Ligezdin György esendőr 1908 okt. 5-én, Zolofan Béla ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Veres János őrn. 1908 okt. 5-én, Pálóc János esend. ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Csizsér András ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Helmán János ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Róth János ez. őrn. őrnagyvezető 1908 okt. 5-én, Kovács István esend. ez. őrn. 1908 okt. 20-ával.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Somogyi Géza ez. őrn. 1908 okt. 5-ével, Varga György ez. őrn. 1908 okt. 5-ével, Földes László ez. őrn. 1908 okt. 6-ával, Oldh Ferenc ez. őrn. 1908 okt. 5-ével, Balog Lajos őrn. 1908 okt. 5-ével, Gucsy János őrn. 1908 okt. 5-ével.

A m. kir. IV. sz. esendőrkerület állományában:

Bolnár József őrn. ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Kormos György őrnagyvezető ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Harsányi Lajos őrn. ez. őrmester 1908 okt. 6-án, Berecskei Imre őrn. ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Erdős György őrn. ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Kozmán György ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Demésk József esendőr ez. őrn. 1908 okt. 15-én, Horváth István őrn. ez. őrmester 1908 okt. 5-én, Dudás József őrn. ez. őrmester 1908 okt. 6-án, Bura János ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Horváth Ignác esend. ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Nagy Horváth Ignác esend. ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Tímár Gyula Pál Maté esend. ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Tímár Gyula Albert esend. ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Halás László őrn. ez. őrmester 1908 okt. 6-án, Lander István őrn. ez. őrn. 1908 okt. 5-ével, Sobajda Sándor őrn. ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Hálfi József őrn. ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Zaforn István őrn. 1908 okt. 5-én, Rozsnyó Sándor ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Rozsnyó Sándor ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Rozsnyó Sándor ez. őrn. 1908 okt. 5-én.

1908 okt. 5-én, Nyikora József őrn. ez. őrn. 1908 okt. 7-én, Kovács Mihály ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Tóth András esend. ez. őrn. 1908 okt. 5-ével.

A m. kir. V. sz. esendőrkerület állományában:

Hörth József őrn. ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Kolozsvári Lajos őrn. 1908 okt. 6-án, Egri István esendőr ez. őrn. 1908 okt. 20-án, Hichtarech János esend. ez. őrn. 1908 okt. 17-én és Simon János II. őrn. 1908 okt. 5-én, Hercegy György őrn. 1908 jul. 13-ával és Mozsalics Sándor ez. őrn. 1908 okt. 24-ével, továbbá:

a m. kir. VII. számú esendőrkerület állományában:

Oltava Nándor ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Székely József esendőr ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Szabó Miklós ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Ferencz József esendőr ez. őrn. 1908 okt. 7-én, Homonyai Miklós ez. őrn. 1908 okt. 11-én, Kereki Mihály őrn. 1908 okt. 1-én, Halászai Sándor őrn. 1908 okt. 5-én, Márton Lajos ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Nagy Imre őrn. 1908 okt. 6-án, Kiss József esendőr ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Roszoni Mihály őrn. 1908 okt. 6-án, Szécs Gyula ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Nagy Ferencz III. ez. őrn. 1908 okt. 6-án, István Gábor ez. őrn. 1908 okt. 6-án és Korcsos Alibert esendőr ez. őrn. 1908 okt. 6-án, végül

a m. kir. VIII. számú esendőrkerület állományában:

Szevella János ez. őrn. 1908 okt. 27-én, Tihanyi Imre ez. őrn. 1908 jul. 17-én, Tim József őrn. 1908 jul. 26-án, T. Nagy István őrn. 1908 okt. 6-án, Sütő Antal őrn. 1908 márc. 17-én, Pál József őrn. 1908 febr. 6-án, Kellői Gábor ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Farja Imre ez. őrn. 1908 okt. 1-én, Kiss Gyula ez. őrn. 1908 okt. 1-én, N. Tóth Sándor ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Tancs Péter ez. őrn. 1908 okt. 5-én, Molnár Gábor őrn. 1908 okt. 5-én, Pesti György őrn. 1908 okt. 5-én, Papp Sándor őrn. 1908 okt. 4-én, Filipovics István őrn. 1908 okt. 5-én, Gulyás David őrn. 1908 okt. 6-án, Papp János I. őrn. 1908 okt. 1-én, Hagosi Ferencz őrn. 1908 okt. 11-én, Kupa Mihály őrn. 1908 okt. 4-én, Fűrész Aurél őrn. 1908 okt. 5-én, Papp János ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Richter Károly ez. őrn. 1908 okt. 6-án, Gyöngy Márton ez. őrn. 1908 okt. 7-én, Turján Ferencz ez. őrn. 1908 okt. 5-én és Papp János ez. őrn. 1908 okt. 8-án.

Járásvezetői jelvénynyel elbíraltottak:

A m. kir. V. sz. esendőrkerület állományában:

Dalk Florián, Erdős József, Polgár Imre, Tóth János III., Zovith Mihály, Ignáth András, Paulik János, Gasszi Sándor, Halaszka Mihály, Imre Ferencz, Balder Sándor, Gucsy István, Némethi János, Rogdán Bened, Raji Ferencz, Kintka Gusztáv, Márton József és Némethi György esendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. V. sz. esendőrkerület állományában:

Halaskó István próbavesendőr eszládi nevét, a m. kir. belügyminiszter utrak 1908. évi szeptember hó 30-án 101898/VI. a. sz. a. kelt engedélye alapján Halásfi-ra változtatta.

Gyurka Lajos esendőr, eszládi nevét, a m. kir. belügyminiszter utrak 1908. évi szeptember hó 25-én kelt 97518/VI. a. számú engedélye alapján Somogyi-ra változtatta.

Grammofonok, fuvolák, ezimbalmok, ezlterák, havi részletfizetésre.	Vadászgyerekek Elok és Társas	Hegedűk, havi részletfizetésre.

PÁLYÁZATOK.

Egy irnoki állás az antalfelvi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a német, szerb és román nyelv ismerete. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pannonvári kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi november hó 28-ig.

Egy hivataloszolgal állás a sepiászentgyörgyi pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 900 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona. Buhallatmány 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a sepiászentgyörgyi pénzügyigazgatósághoz 1908. november hó 30-ig.

Egy lovas- és két gyalogrendőri állás Zombor sz. kir. városánál. Fizetés 700 korona. Csizmaipénz 40 korona. Természetbeni ruházat. A lovasrendőrnél zeneként 240 kor. lőortólátó átvétel. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat. A helyettes polgármesterhez elszentelt kérvények a város főkapitányához 1908. évi nov. 29-ig.

Egy szolgai állás a magyar nemzeti múzeum növénytanai osztályában. Fizetés 700 korona. Lakpénz 400 korona. Buhallatmány 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Helyettesítő más. Egy-két középiskolai osztály elleni nyújt. A vállas- és közoktatásügyi miniszterhez elszentelt kérvények a magyar nemzeti múzeum igazgatóságához 1908. évi november hó 26-ig.

Egy irnoki állás Báros vármegye tapolyi főszolgabírói hivatalánál. Kezdi fizetés 1400 korona. Lakpénz 300 kor. Négy középiskolai osztály. Magyar nyelv szóban és írásban. Báros vármegye főispánjához elszentelt kérvények Báros vármegye alispánjához 1908. évi nov. hó 29-ig.

Egy hivataloszolgal állás a munkácsi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 180 korona, esetleg természetbeni lakás. Buhallatmány 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a beregszászi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi december hó 8-ig.

Egy irnoki állás a tatál kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszóró lakpénz, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Hat havi előzetes bírósági próbaszolgálat. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a komáromi kir. törvényszék elnökéhez 1908. decz. hó 1-ig.

Egy szolgai állás az országos magyar iparművelési múzeumnál. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 300 korona. Buhallatmány 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kertészetben való jártasság előnyt nyújt. A vállas- és közoktatásügyi miniszterhez elszentelt kérvények az országos magyar iparművelési múzeum igazgatóságához 1908. évi decz. hó 15-ig.

Egy hivataloszolgal állás a losonci kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 800 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Buhallatmány 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a halassyvármóni kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi december hó 15-ig.

Egy irnoki állás a kassai m. kir. pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a fontmagyar kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. évi december hó 1-ig.

Egy hivataloszolgal állás a nagyvárad vagy más adóhivatalnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszóró lakpénz. Buhallatmány 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a nagyvárad pénzügyigazgatósághoz 1908. decz. 8-ig.

Egy rendőri állás a Hódmezővásárhely város törvényhatóságánál. Kezdi fizetés 540 korona. Lakpénz 70 korona. Csizmaipénz és természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a város polgármesteri hivatalához 1908. decz. 14-ig.

Egy szolgai állás a kolozsvári egyetemnél. Kezdi fizetés 600 korona. Lakpénz 225 korona. Természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozsvári egyetem rectori hivatalához 1908. decz. hó 1-ig.

Egy irnoki állás a soproni kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a soproni kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi november hó 23-ig.

Hét irodasegéd-tisztai állás a vállas- és közoktatásügyi miniszteriumban. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a ministerium elnöki irodájába 1908. évi november hó 25-ig.

Egy hivataloszolgal állás a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatalnál. Fizetés 700 korona. Lakpénz 400 korona. Buhallatmány 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a m. kir. állami munkásbiztosítási hivatalhoz (V., Akadémia-u. 1. szám) 1908. évi november hó 25-ig.

Egy hivataloszolgal állás a zágrábi egyetemnél. Fizetés 300 korona. Lakpénz 215 korona. Természetbeni ruházat. Horvát nyelv szóban és írásban. Kérvények a zágrábi egyetem akadémiai tanácsához 1908. évi november hó 30-ig.

Egy irnoki állás az aranyosmaróti kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Bírósági próbaszolgálat. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények az aranyosmaróti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi nov. 24-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =

VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

A Tanoszlály-parancsnokságok szíves figyelmébe ajánljuk általános használt és közkedveltségnek örvendő altiszti iskolai füzet-mintagyűjteményünket (garnitúrák) és a kiadásunkban most megjelent Próbacsendőrök kézikönyvét, melyet tömeges megrendelés esetén kedvezményes áron szállítunk.

A központi tanfolyamokban megismerkedhetik a csendőr a mai modern gonosztevők összes üzelmének leleplezésével. Hiszen tudjuk azt, hogy a mai kor gonosztevői nemcsak a modern technika legkiválóbb vívmányait használják fel bűnös üzelmükre, mert pl. ma már szolgálatukba állítják az automobilonkat is: így múlt évben Wienbe ezen szállított el egy fogolylojárkereskedő 30.000 db. fogolylojár: de sőt tanulmányozzák a rendőri eljárásokat is, s azon törik a fejüket, hogy működésük sikerét miképp biztosíthatnák annak kijátszásával?

Szóval a gonosztevők is tanulnak, annál többet kell tehát tanulnunk nekünk.

Ha az olvasni elég tudó próbacsendőr fejét egyszerre 22 tantárgy megtanulásával terheljük meg, úgy nem is várhatjuk, hogy a nem tudományos pályára berendezett feje mindezt elbirja, hanem igen is elbir annyit, hogy legfeljebb a járőrvezető eljárását nem egy órai meggyarazgatás, de néhány mondattal, már úgy, a hogy, elérte.

Legénységünknek a járőrvezetői sorban levő ezt az osztályt kell tehát kiképzés alá venni, mert hiszen tudjuk azt, hogy a gyakorlati szolgálatot kiül az őrsön nem más, mint a járőrvezető kezeli.

A próba- és másodcsendőr csak mint karhatalom szerepel a járőrvezető mellett, s az őrsparancsnok is a legtöbb helyen külszolgálatban csak a járőrök ellenőrzésével foglalkozhatik.

Nem hagyható tehát a legénységnek éppen ez a része kiképzés nélkül. Sőt, ezt kell a legbehatóbb kiképzésben részesíteni.

Ha a csendőr elért azon határig, hogy járőrvezető lett-e, akkor vált csak azzá az anyaggá, melyből tökéletes közbiztonsági közeget lehet gyúrni és faragni. Nem szabad tehát ezt az anyagot műveletlenül hagyni, vagy legalább is megengedni, hogy ismeretei ferde irányba tereltesse, eljárásában lépten-nyomon szabályzataink ellen vétessen.

Az ember feje, mint mondta egy tudós, olyan, mint egy szoba, melybe csak bizonyos számú butor fér, s szobát tehát csak hasznos butorokkal szabad berendezni, s hiba volna oda nem valókkal megtelíteni, hogy a hasznosok azután oda már be ne férhessenek.

A helyes kiválasztás a tanfolyam dolga lesz, hogy az oktató karba a legrátermettebbeket fogják megválasztani.

A tervet csak melegen üdvözölhetjük, ha intézményünk jövőjét szívünkön viseljük.

Az őz az egyetlen fegyver, melylyel pályánkon sikerrel küzdhetünk, s ennek hasznos kiművelését tervezik most vezetőink.

A tervezett továbbképző tanfolyamba az idők folyamán minden legalább 2-3 évet szolgált csendőr bekerülne, s a tanfolyam három, esetleg hat hónapig tartana. A tanfolyam tartalma még nincs eldöntve, mert számbaveendő körülmény az is, hogy az óráokról csak olyan számban lehetne az anyagot elvonni, hogy ennek

hiányát a közbiztonság meg ne érezze, miután tudjuk azt, hogy éppen a járőrvezetők azok, kik azt fenntartják. A tanfolyam tartamának megrövidítésével el lehetne érni azt, hogy egymás után egy évben esetleg két ilyen tanfolyamot is fel lehetne állítani, s maradna még idő az altiszti tanfolyam felállítására is. A tanfolyamnak az aratási munkák újjelen felhalmozódó teendőire való tekintettel a nyár derekán szünetelnie kell. Aratás előtt tehát pl. az ismételő tanfolyam, az utána pedig az altiszti tanfolyam lenne felállítva.

Az ismételő tanfolyam felállításával az altiszti tanfolyam tananyaga is redukálódna.

Ugyanis a nyomozásra, szóval a szolgálati eljárásra vonatkozó rész már az ismételő tanfolyamban véletlen elő, s így az altiszti tanfolyamra már csak az őrsparancsnok speciális tudnivalói maradoznának, miért is a tanfolyam az eddigi hat hó helyett négy hó alatt is feldolgozható a tananyagot.

A szolgálati szabályzat III. rész 32. pontja szerint a szolgálat részleteinek kezelése az altiszt hivatása.

Nalunk eddig a szolgálat részleteit a járőrvezető kezelte, mert hiszen ő járt el a nyomozás, házkutatás, kikérdezés, korbálatmi megédkezésnel stb. A járőrvezető pedig, a mint tudjuk, legtöbbször oly rang, vagy rendfokozatban van, mint a másodcsendőr. E ferdeségen is segít a tervezett tanfolyam, a mennyiben az ismételő tanfolyamot végzetek előléptek ez őrsparancsnokká, úgy, mint eddig az altiszti tanoncok a vizsga letétele után. Ez méltányos, mert a csendőr fáradozásait a tanfolyam hallgatásával honorálni kell.

Az altiszti iskolát végzetek viszont ez. őrmesterekké lépnek elő, mi viszont azt a ferdeséget szüntetni meg, hogy ezáltal az őrsön megjelenő polgári egyén nem téveszti el azt, hogy ki az őrsparancsnok, a mennyiben eddig pl. a próbacsendőr, ez. őrsparancsnok, s csendőr ez. őrsparancsnok, a másodaltiszt ez. őrsparancsnok, s esetleg maga az őrsparancsnok is egyforma rendfokozatot viseltek.

Az ismételő tanfolyam legkiválóbbjait azon előnyben is fogjuk részesíteni, hogy még az ugyanazon évben felállítandó altiszti tanfolyamba be fogjuk vezényeltetni. E kedvezmény tehát ambicionálni fogja a hallgatókat a tanulásban.

A tanfolyam tananyaga fel fogja ölelni a járőrvezető tudnivalóit a pra-ventív és nyomozó szolgálatban, s az eddig érvénybeléptetett számos törvényt, s utasításaink és szabályzatainkból a járőrvezetőket érdeklő részt.

* Ebben a tekintetben nem értünk egyet a cikkíróval, igaz, hogy ha a tervezett továbbképző tanfolyamok három havi időtartammal állítatnának fel, legénységünk gyorsabban nyerne kiképzést, de ez a gyorsaság, tekintve a tananyag nagy mennyiségét, csak túlerőltetésnek s így negatív eredménnyel járna. Az eredmény s a ezzel érdekelten tehát sokkal fontosabbnak tartjuk, ha a tanfolyam hat hónapig tart. Lassabban jut a legénység a tanfolyamba, de a kiképzés annál alaposabb lesz.

A legjobb órák,

legszolidabb ékszer, egyszerűtől a legdrágábbig, úgy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

mindhárom Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Az altiszti tanfolyam jelenlegi tananyaga, mint már említém, redukálva lesz azért, hogy tisztán azon tudni valókra fog kiterjeszkedni, mit éppen az őrszereplőknek kell tudnia.

Igy az irodavezetés, gazdaságkezelés és a szolgálat vezetése lesz az, a minek elővételére a tervezett négy havi időtartam elegendő is lesz.

A tanfolyam — mint értesülünk — egy évre próba képpen és pedig valamennyi csendőrkerületől kiválogatott 120 főny, hallgatóval legközelebb felállítatik.

A továbbképző tanfolyamok rendszeresítésével intézményünk hírve még inkább emelkedni fog.

Külföldön eddig csendőr ismétlő vagy továbbképző tanfolyam nincsen, de nem is volt rá szükség.

Ugyanis a külföldi államok csendőrtananyaga összehasonlíthatatlanul jobb, mint a miénk, s így érthető, hogy a külföldi államok nem érezték eddig szükségét az ily tanfolyamok felállításának.

Ott már a próbacsendőr tanfolyamokba oly intelligens elem kerül, hogy a kezdetben nyert oktatást azok már is oly hasznosan tudják értékesíteni, hogy ott nem is ritka az eset, hogy az intelligensebb próbacsendőr a tanfolyamból kikerülve már is önálló szolgálatjelöltésre alkalmaztatik. Nálunk előbb pótolni kell azokat az ismereteket, mit a próbacsendőrnek már a polgári élethől kellett volna magával hozni, s csak aztán térhetünk át a szakaszerű kiképzésre.

A továbbképző tanfolyamok felállítása magával fogja hozni ez okból a próbacsendőr tanfolyamok reorganizációját is. A próbacsendőr tanulmányait másképpen fog kellene szerveztetnünk.

Az elemi ismeretek tanításán kívül a szakaszerű ismeretekből csupán azon tudnivalókat kell felvenni, melyeket a másodsensendőrnek kell tudnia; mert hiszen eddig a mellett, hogy a próbacsendőrt az írás-, olvasás- számolásra kellett tanítani, egyidejűleg pl. tanítottuk a házkutatás és a zárolás ismereteire is. Olyan ez a kiképzési rendszer, mint mikor a lakatos a műhelybe aznap belépő tunonozának a kulapács kezelésével egyidejűleg az autonobil bibiút is magyarázta. E tanítási hibák következményeit láthatjuk a szolgálatban is.

A próbacsendőr kiképzését tehát nem a szakismertetek egész complexumára, hanem csak arra kell fektetni, hogy a próbacsendőrből hasznos másodsensendőr legyen.

A hol az oktatás alapkövei helyesen vannak lerakva, ott könnyű a továbbépítés, míg nehéz lenne a munka az ismétlő tanfolyamokban, ha az alapvetés a próbacsendőr tanításánál el lenne hibázva.

Nézzük elemi iskoláink mostani rendszerét, mily okosan és gondval van az összeállítás; a gyermek itt úgy szólván játsza tanul írni és olvasni.

Régez még sillabizálva tanítottak olvasni, ellenben a mostani phonetikusul olvasni tanított gyermek a leírt szót már egyszerűen tudja elolvasni.

Az egész tervezet véleménynyahis végett a kerületek-

nek is ki lett adva, s mindenestire a sok véleményyt lezűrve kikerül a szinarany.

A magam részéről is bevetek valamit a szűrőbe, hátha ebből is kikerül valami s ez az volna, hogy új oktatási rendszerünkbe be kell venni az „illetlant” is.

Nem elég ugyanis a szaktudás, hanem tudni kell érintkezni a közönséggel is.

Nem szalonfak nevelésére gondolok én, mindön a sorokat írom, hanem arra, hogy az elemi ismeretekkel tanítsuk meg már a próbacsendőrt arra, a mire oda-baza nem tanítottak.

A nyugállományba lépők és özvegyek ellátásának javítása.*

Nyugdíjpótló-Egyesület.

Írta: Egy leendőtagja.

Forr a társadalmat minden rétege szervekedik. Együttműködéssel akar helyzetét javítani.

Egy az egészet, az egész egyért; az a jelszó iparkodik áthalolni még a társadalom alsóbb rétegein is.

Egyetek, korak, tarsulatok alakulnak, hogy az egyesek nyomorát, szűken anyagi helyzetét mindnyájok között elosztva, pár fillér áldozattal enyhítsék, esetleg megszüntessék.

Belátja az emberiség, hogy az általános jólét megteremtése, jobban mondván a nyomor és nélkülözés enyhítését, egyedül az amugy is száz, meg száz gonddal küzdő államra bízni hiábavaló. Az állami gondoskodás mellett a társadalom nagy ereje is előnyösnek számíthat fel a nyomor és nélkülözés enyhítésére.

Tekintsünk körül a világban. A nemes, jótékony ezélt szolgáló egyesületek folyton szaporodnak.

A társadalom foglalkozási ágak szerint gyűlökezik. A mi természetén is, mert az ugyanez foglalkozást űzőknek, általánosságban, egy a bajuk is.

Vajjon a csendőrség egyénéinek, anyagi helyzetének közakarattal javítására lehetséges-e és czéljászórt volna-e valamilyen egyület alakítani?

Osszuk ketté a kérdést, nézzük előbb a czéljászórt!

Van-e szüksége a nyugállományba helyezett altisztnak, csendőrnek (járás- és törzsrésztartóknak) avagy ezek halála után az özvegynek az állami nyugdíjon kívül egyéb jövedelemre?

Bizony van; nagyon is nagy szüksége van.

A nyugállományba lépők szolgálati ideje 15—25 év között van legtöbbszörre, már pedig az ilyen altiszttól, csendőrtől, különösen ha nős, családos, az a kis nyugdíj legfeljebb az éhhaláltól menti meg, (80t a 25 éven felül szolgálók is gyenge anyagi helyzetben vannak.) Mily megkönnyebbülést jelentene, ha az ily nyugdíjas, rokkant ember, 3—400 korona nyugdíjpótlókat élvezhetne élete fogyaték s úgy ó, mint neje, esetleg árván maradt gyermeke.

Gondoljunk csak el, hogy 500—600 koronán nyugdíj helyett, 800—1000 koronát igényelhetni, miessoda különbséget jelent. Pedig mindest elérni nem oly nagy lehetőség, mint első pillanatra látszik.

* A sok jóindulattal és egyeztetéssel megírt közleménynek köszönhetően adunk helyet, megjegyezvén, hogy a tervezett nyugdíjpótlóegyesület alapszabályának és díjtáblázatának kidolgozásán sikertől egy szakembert magyarnánk. Milyet a munkálatok alkossanak, az egész tervezetet köröndjük. Szerk.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migránt és felfújást almulasztja. — Árát K 1.20. — Kapható minden gyógytárban.

Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Első elengedhetlen kellék az, hogy a testületünk albiztjai és hosszabbban szolgáló esendőrei, már tényleges szolgálatuk alatt gondoljanak a jövőre. Bizonyos évi díjak befizetését ne sajnálják, mert hiszen az nyugdíjazásukkor busás kamatot hoz úgy nekik, mint elhalálozásuk esetén özvegyüknek.

Míndezeket, ha meggondoljuk, ha bírálgatjuk, nyugodt szívvel lehet állítani, hogy nagyon észszerű lenne a m. kir. esendőrség kebelében egy „nyugdíjpótló egyesület”-et alapítani, szervezni.

Vagyuk most a kérdés másik részét.

Lehetséges és kivihető volna-e egy nyugdíjpótló egyesület alapítása?

Erre legjobb felelet Császári és Apostoli királyi felségünk jelzava: „Viribus Unitis”. „Egyesült erővel” igenis lehetséges volna.

Járás- és törzserőmester, őrmester és őrsvezető a m. kir. esendőrségtől 2262 fő van, vagyuk ehhez a nő esendőrséget is, körülbelül 2500—3000 főre tehető ma a legénységi állományban azok száma, kiknek a esendőrségi szolgálat tényleg életpályájukat képezi. A kik bizonyára gondolnak a jövőre, s nagyon jól tudják, hogy 15—25 évi szolgálat után nyugodomba vonulva mily nagyot jelentene a pár száz korona évi nyugdíjhoz még egy pár száz koronát biztosítani.

(Azért említem a 15—25 évet, mert ez az az általános szolgálati idő, melyen túl kevés százaléku szolgál az albiztoknak, de különösen a esendőrségeknek.)

Ha mindent elgondolják, látni fogják, mily üdvös lenne „egyesült erővel” évenként bizonyos tagdíjat fizetve egy oly magán jellegű egyesület alapítani, mely nyugdíjpótlókat biztosítana tagjainak.

A nyugdíjpótló egyesület szakszerűségét és létesítésének lehetőségét ezzel talán bebizonyítottam.

Lássunk most általánosságban azokat az irányelveket, melyek szem előtt tartásával az egyesület felállítható és pénzügyi helyzete szilárdra tehető lenne.

Mindenesetre az volna a legbiztosabb alapja az egyesületnek, ha minden véglegesített esendőrsnek kötelezőségéből tételnék az egyesület való belépés. De hát egyelőre beszéljünk csak önként belépő tagokról.

A tagsági díjakból befolyó összegnek, a kilizetett évi nyugdíjpótlókat összegét feltétlenül meghaladni kellene, hogy szóval a tartalékalap automatice növekedjék. Énnél fogva a tagsági díjak mérve úgy lenne megállapítandó, hogy a várható nyugdíjazások után kilizetendő nyugdíjpótlókat összege a befolyt tagsági díjak összegét nemcsak meg ne haladja, hanem ellenkezőleg azt utóbbinak talaszároynálnia kell.

Természetesen a tagsági díj az illető tagok életkorához és szolgálati idejéhez viszonyítottan kell hogy megállapításra ék.

Idősebb, több szolgálati évvel bíró tag, mivel nyugdíjazása — normalis viszonyok között — korábban következék be, természetesen robusabb tagdíjjal terhelendő, mint a fiatalabb koru és kevesebb szolgálati évvel bíró, mivel a fiatalabb hosszabb szolgálati ideje alatt úgys több tagdíjat fog befizetni, mint az idősebb.

Hozzávetőlegesen számítást téve, úgy hiszem, évi 100 korona nyugdíjpótlék egysegget véve alapul, az évi díj a kor tekintetbe vételével 30—50 K között lesz évenként.

Ha tehát valaki 400 korona nyugdíjpótlókat ömjt biztosítani, illetve a nyugdíjpótlék összege ennyiben állapítatnék meg) akkor ő évente $4 \times 30 = 120$ korona tagdíjat fizet, ha — mondjuk — 25 éves férfi, ellenben ha idősebb, arányosan többet.

(Megjegyezni óhajtom, hogy a tagdíjak megállapításu

végfelentül pontos mérlegelést követel, fenti számításhoz tehát biztosan megfelelőnek nem mondható.)

A nyugdíjpótlék igényelhetése legalább öt évhez lenne kötendő, sőt észszerűbb lenne tíz évhez kötni, mert ez esetben tíz év alatt oly anyagi erőre emelkedne az egyesület, hogy nagyobb nyugdíjazásokat is biztos bírnia ki.

Azon tagok, kik az öt, illetve tíz év letelte előtt a testületből önként lépének ki, a befizetett tagsági díjakat — az első félévi díj levonásával — kezükre kapnák.

A kik pedig ugyancsak ez idő előtt felülvizsgálat folytán távoznak, azok teljes összegben, de szintén kamat nélkül, igényelnek a befizetett tagsági díjakat.

As alaptőke előteremtésére észszerűnek mutatkoznék sorsjáték rendezése.

Az ország intelligenciája már a esendőrség iránti rokonszenvből is bizonyára községgel venné a sorsjegyet.

Úgy gondolom 400,000—500,000 darab (a 1 K) sorsjegy elárulása sikerrel járhatna, ebből mondjuk nyere ménytárgyakra és egyéb — elkorülhetetlen költségekre — kitudtnék 100,000 korona, még mindig maradna az alaptőkére 3—400,000 korona, de csak ha a pénzügyminiszter uróal is ki lehetne eszközözlni a sorsjáték adómentességét, mert ez is — ha nem tövedek — 100,000 korona megtakarítást jelentene.

Ez a 300,000—400,000 korona alaptőke, a az öt-tíz év alatt összegyűlő tagdíj oly tekintélyes összegre növekedne, hogy öt-tíz év múlva a tagok nyugdíjpótlókkal ellátása nehézségbe nem ütközne.

Az egyesület pénzkészlete számára az állampénztárban gyümölcsösztetést is ki lehetne eszközözlni, mert ez olcsóbb és biztosabb volna, mint magánpénzintézetekkel kezelteni.

Visszatérve fog talán szólni, hogy csak tíz év múlva legyen valakinek a nyugdíjpótlókra jogosultsága. Igen ám de vagyuk figyelembe azt is, hogy a tagdíjak a lehető legkisebb összegben kell hogy megállapításra ék. Akkor pedig, pár száz korona befizetett tagdíjért, nem követelhetünk élettink fogytáig, özvegyünk hűdáláig évente 300—400 korona nyugdíjpótlókat.

Iaméttém, . . . mindaz, csak „egyesült erővel” érhető el, mert ha önszetett kézzel és egymás iránti bizalmatlansággal nézzük az eget, akkor sakra harsóhánysa az egész kísérletezés.

Ne csak a hibáit bírálják ezikkemnek a Csendőrségi Lapok olvasói, de az alapvezető felett mondjanak őszinte és elfogulatlan ítéletet. (A nyugdíjpótló egyesület eszméjét azonban távol legyen tőlem magaménak vallani.)

A szélműzást, irigységet küszöböljük ki érzelmi világunkból, mert ez volt, s ez lesz a magyar átku mindörökké.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

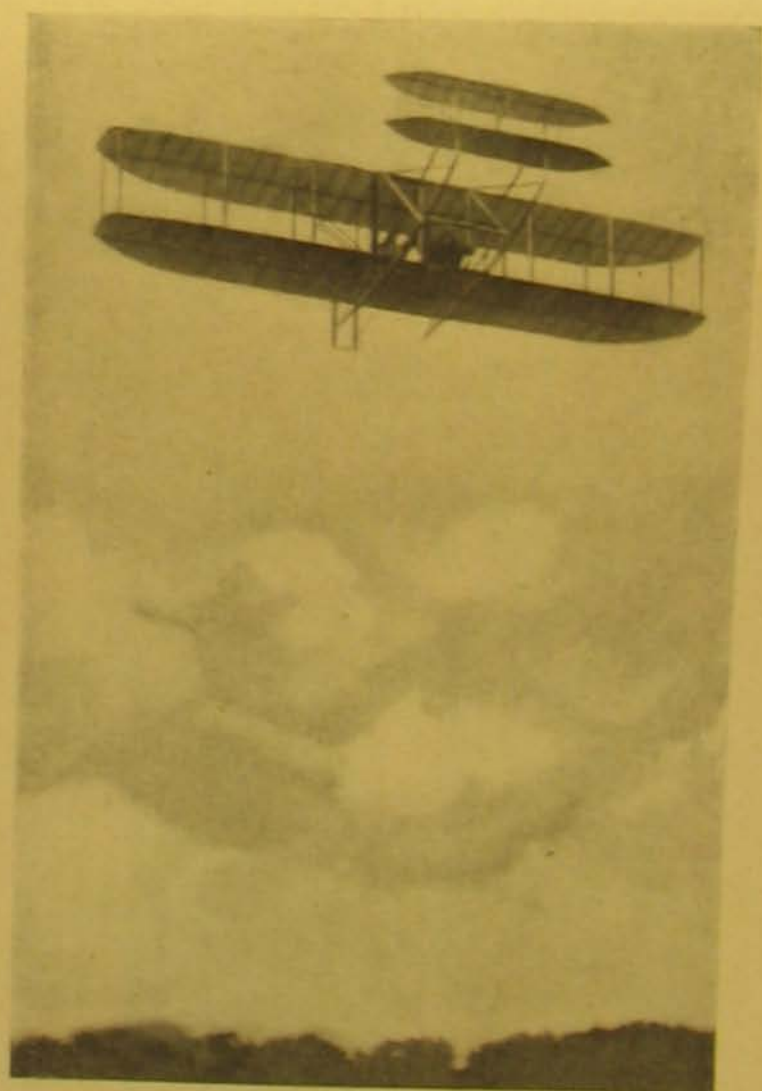
A suhanéz betörők.

Irta: Máthé Miklós, törzserőmester.

A bűnesetek legnagyobb részét a haszonlesés, a pénz utáni sóvárgás idézi elő. A pénz az, a minek megszerzése a legtöbb bűnözöt bűnre készteti. A pénzért még a gyermek is rajong, s az a rajongás — úgy látszik — vele születik az emberrel. Sokan vannak ugyan, a kiket a nagy családdal való nehéz megélhetés, a szegénység, a nyomor késztet a bűnre. De még többen vannak azok, a kik a munkától irtózáván, csak a mások megkárosítására utaznak s folytonos lopásokból s más hasonló bűnesetekményekből tartják fenn magukat. Ehhez különösen kifejlett érzékük van. Minden nehézség nélkül kiszimatolják, hogy hol, mikor és miként juthatnak hozzá a bűnös úton megszerezhető pénzhez. S a

Wilbur Wright repülőgépe, mikor egy óra 31 perc és 25 másodperc
hosszat repült.

Orville Wright repülőgépe a levegőben, néhány pillanattal Amerikában
történt elsőszülése előtt.

Léghajók és repülőgépek.

nélkül, hogy egyenesen oktatták volna rá, mint azt a nagyobb világvárosokban a gyerekekkel megteszik, s a nélkül, hogy lopásban vagy betörésben mint társ már közreműködött volna, már gyermekkorában, t. i. abban a korban, mikor a károsnak vagy a nyomozó közegnek még csak legkisebb gyanuját se keltheti fel, már a leggrafináltabb módon visz véghez egy-egy betörést.

Fordulnak elő esetek a csendőri nyomozás terén, hogy valamely bonyolult beértesel állván szemben, a családhoz tartozókat, a cselédséget vagy a régi meghitt bejárókat nem is gyanúsíthatjuk, mert ebbeli gyanunkat maga a káros kép-teleenségnek mondja. De a körülmények is másfelé torelük a gyanunkat, kiváltképpen akkor, ha olyan gyerek keze mű-kodott a dologban, a kiről a kellő bátorságot és hozzáértést fel sem tételezhetjük.

A csendőrnök azonban mindenre ki kell terjeszteni a figyelmét az ilyen nyomozásoknál. Alapos körültekintéssel, a gyanuokoknak ügyes összefüggésbe hozatalával és a hely-szini szemlének a legkisebb és legelentéktelenebb tárgyra vagy nyomra is kiterjesztésével bizonyos, hogy eredményt lehet elérni. S a mely csendőr ezt megszokta, az nem riad vissza a legbonyolultabb hűnézetek nyomozásától sem, mert helyes figyelés és éles következtető képessége a legkisebb gyanuokban, a talált legkisebb tárgy vagy nyomban is fel-fedezi a nyomra vezető, esetleg a nyomozást irányító fonalat.

Erre mutat az alábbi eset is.

1901. év szeptemter havában arról értesült az emődi őrs-parancsnokság, hogy az őrskörletéhez tartozó Kisgyőr köz-ségben egyik éjjelen ismeretlen tettesek betörték a reformá-tus paplakba s a pénztárnak használt, erősen megvasalt tölgyfaládat felfeszítve, abból az egyház kárára 213 korona 57 fillért elloptak.

Hatala Mihály ez. őrmester, emődi őrsparancsnok szemé-lyesen vezette be a nyomozást. Helyszini szemlét tartva, megállapította, hogy a tettes a kerítésen át mászott be a lakás végénél levő virágoskertbe s azon áthaladva, az oda-nyiló kettős ablakot betörte. A betört ablakon át azután a szobába jutva, a ládát baltával és vésővel felfeszítette s így jutott hozzá a pénzhez. A virágos kert porhanyós föld-jén talált nyomokból megállapította azt is, hogy a tettes egyedül volt. A nyomok nagyságát, s a lábbeli minőségét nem lehetett megállapítani, mert a száraz porhanyós föld a nyomok szélén beomlott. Az ablakpárkányon és a kettős ablak közötti téren lerakódott porban pedig a legfigyelme-sebb vizsgálódás mellett sem volt képes valamely nyomot felfedezni, úgyszintén az ablak belső deszkáján sem. Sőt még az ablak között talált pókháló sem volt szétszakadva. Mindezekből azonban annyi kiviláglott, hogy a tettes, a helyi viszonyokkal ismerős lehetett, mert éppen abba a szobába tört be, a hol a pénzesláda állott, s éppen olyankor, mikor a távolabbi konyhában alvó két nőcselédén kívül senki se volt otthon.

A kisgyőri egyháznál az említett időben egy fiatal káplán teljes tette ideiglenesen a papitisztet. Ennek volt a legjobb kilátása arra is, hogy a pár hónappal előbb elhalt lelkész helyére, a közeli választásnál őt választják meg. A káplán az őrmester odúérkeztekor ágyban feküdt, jobb keze feje fáj, be volt kötözve. Az ágyból felalgetett az őrmester kérdésére is. Nem gyanakodott senkire.

A háznál csak két nőcselédnek voltak. Egy idős gazdaszony és egy fiatal mindenesleány. Mind a kettő régi megbízható cseléd, még az elhalt öreg pap idejéből valók. Férfiis-morúok nem volt. Egyetlen férfi, a templomszolga 15-16 éves fia, volt csak bejáratos állandóan a paplakba, a ki fát vágott és vizet hordott nekik. Ez pedig tisztességes, becsületes szu-lók egyetlen gyermeke volt, s fel sem lehetett róla téte-lezni, hogy ilyesmire vetemedjék.

A káplán — mint állította — az eset éjjelen 12 óráig a rektoréknál volt. Mikor hazajött, a betörés már megtörtént volt. A két nőcselédet ő költötte fel mély álmukból, azok eddig semmit se tudtak a dologról.

Ennyi volt az egész, a mit az őrmester a nyomozás be-vezetése előtt megtudhatott.

Jól tudjuk, hogy egy fiatal faluai káplánnak nem valami

fényes a díjazása. Hatala őrmester ebből és abból követke-zetve, hogy a betörött ablak üvegei nemcsak befelé, hanem kifelé is hullottak, s hogy az ablakdeszkán lerakódott finom porban semmiféle nyomot nem talált és a pókháló se volt elszakítva (bár ezt a pók a tettes eltávozásán után is sző-hette) s végül, hogy a káplán keze feje be volt kötve, bár nem nyilvánította, de úgy magában a káplánra is gya-nakodni kezdett.

Egyszer-másszor ilyen eset is fordul elő s a csendőrnök ezt is tudnia kell.

Folszólította tehát, hogy mutatni meg a kezét, mi baja lehet.

— Szívesen, — felelte a káplán — nehogy azt gondolja, hogy az üvegszilánkok sebeztek meg! — s azzal leoltá a köteleket. Hatala őrmester meggyőződhetett, hogy gyanuja alaptalan, mert a káplán keze fejején egy nagyobb kelés volt s e miatt volt bekötve.

E kudarc után már távozni is akart az őrmester. El is köszönt a káplántól. De a mint a virágos kert mellett el-haladt, egyet gondolt, betért oda és újból vizsgálat alá vette a nyomokat. A mint e közben a kerítés sarkilhoz egy, az utczára is kihajló águ terebélyes fa alá ért, önkéntelenül ki-tekintelt a kerítésen és keresni, figyelni kezdte, hogy a benti nyomok nem folytatódnak-e ott tovább.

A kerítés sarkához közel, az utcán egy kut volt. Csak pár nappal előbb tisztították, s a belőle kimerített sár még ott volt, de már meglehetősen megszikkadva. Ebben a szik-kadt sárban két egymás melletti nyomot vett észre Hatala őrmester, még pedig mélyen benyomódva a szikkadt sárba, mint ha valaki ott hosszabb ideig álldogált volna.

Ez felkeltette az őrmester figyelmét. Kívül került tehát és közelebről alapos vizsgálat alá vette a nyomokat. A nyomok kisebbszerű patkós csizmától származtak. És jól kivethető volt, hogy az egyikről a patkó fele hiányzott, bizonyosan le volt törve, mert csak a belső oldalon látszott a nyoma.

Hatala őrmester méretet vett fel a nyomokról, aztán be-ment az udvarra és tovább kutatott. Hátha több nyomot is talál. Fáradozását siker koronázta, mert a kut melletti ned-ves talajon több hasonló nyomot fedezett fel, még pedig új nyomokat.

Miután a két nőcseléd egyike sem viselt csizmát és szo-rintők az nap, a templomszolga fiún, a 16 éves B. L.-on kívül, a ki vizet hordott nekik, más férfi nem volt a paro-chián, Hatala őrmester bizonyosra vette, hogy a nyomok ennek a csizmájától származnak s hogy az utcán a ker-ítés sarkánál talált nyomok összefüggésben vannak a be-töréssel.

Nem is gondolkozott soká, hanem egy bizalmi egyénnel a szolgáltságára ment.

A fiu nem volt otthon, künn volt a mezőn. Apja úgy a saját, mint a fia otthon levő ünneplő csizmáját előmutatta, de egyiknek sem volt a patkója eltörve. Minthogy az apa állítása szerint a fiúnak korús idő múlva haza kellett ér-keznie, az őrmester megvárta. Jött is nem sok idő múlva. Az őrmester a fiu eszímáját megtekintvén, meggyőződött, hogy a talált nyomok attól erednek, minélfogva a község-házához elővezette és kikérdezte, hogy előző este a 9-11 óra közötti időt kivel és hol töltötte.

A fiu, bár meglepődöttnék látszott, a körülményeknek meg-feloldozó elég nyugodtan válaszolgatott s elmondta, hogy az időt pajtásával, a hasonló koru K. S.-ral töltötte.

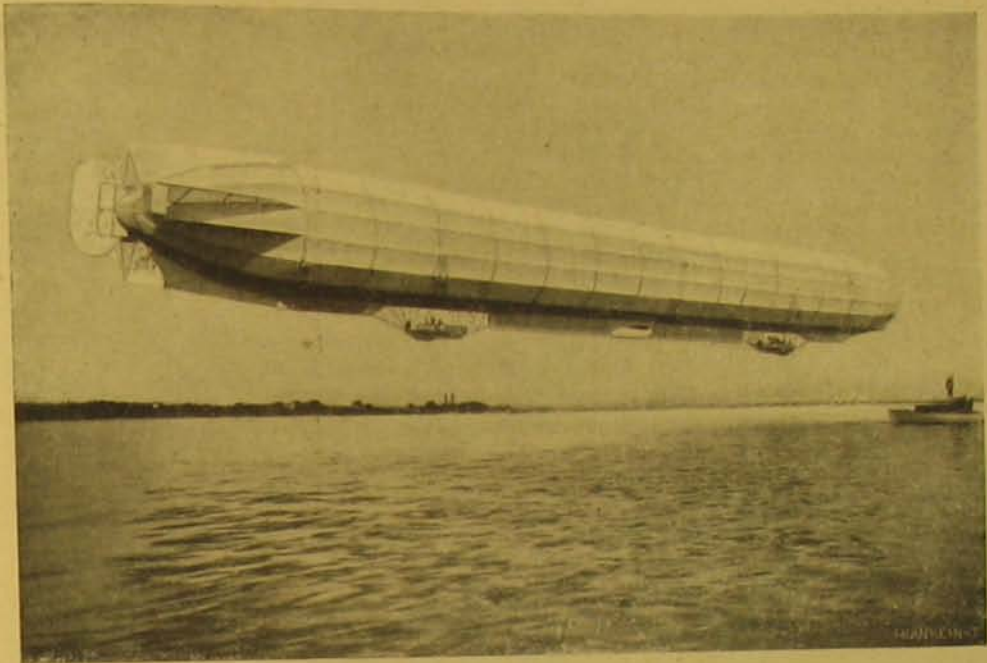
Hát aztán hol volt K. S. addig, míg maga a parochia kerítésénél várt rá? — kérdezte Hatala őrmester.

— Nem is jártunk ott! — felelte bátran a fiu.

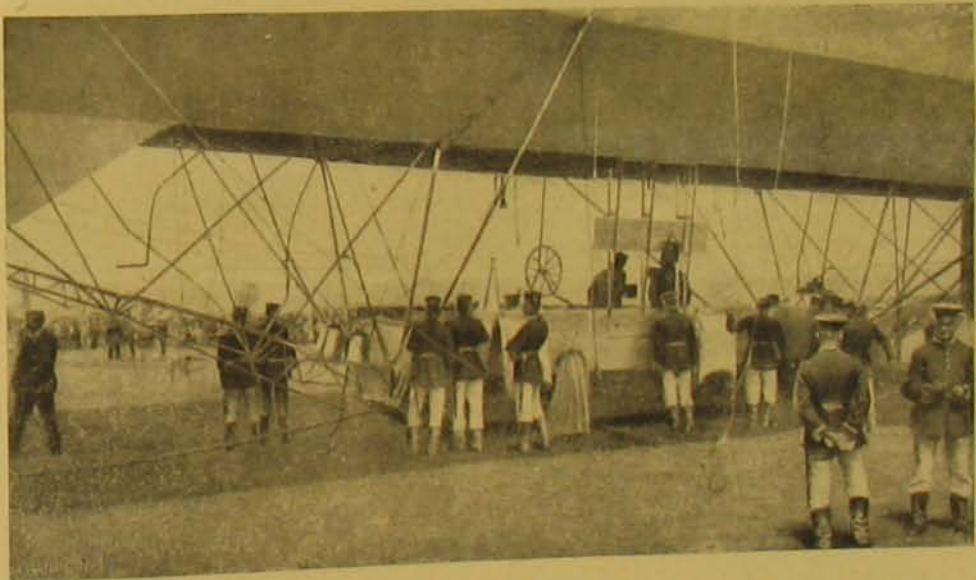
— Dehogy nem, hiszen még most is meglátászik ott a csizmája nyoma! — firtatta tovább az őrmester — jöjjen csak, odakísérem én megmutatom! — S azzal vette fegy-vorét és folszólította az esküdtest is, hogy induljanak.

Ne tessék elkísérni, — ezölt pityeregve a gyerek — úgyszint tudom, hogy a pénz keresik, hát megmondok mindent!

Ekkor aztán elbeszélte, hogy a parochián való foglalatos-kodása közben megtudta, hogy pár nappal előbb az egyik bérő-belizette a papiföld bérletét s azt is megtudta, hogy a pénzt az irodában, a vasas ládában tartják. Ezt elbeszélte K. S.-nak

Zepplin utolsó léghajója repülés közben.

Zepplin léghajójának gépezete.
Léghajók és repülőgépek.

a ki viszont azt találta ki, hogy jó lenne azt ellopni. Ki is főzték a tervet szépen s mikor a káplán, a kiről tudta, hogy aznap este a kántorékhöz hivatalos, eltávozott hazulról, oda mentek a paplakhoz s míg K. S. a betörést elvégezve, a pénzt ellopta, ő kívül a kerítés sarkánál figyelt. A lopott pénzen aztán pajtásánál, az istállóban megosztottak s ő a maga részét otthon a gyümölcsös kertben elistakodták.

A pénzösszegetnek ezt a részét a mondott helyen meg is találták. Ezután a másik fiút vezették elő. Ez már keményebb györek volt. Hiába mondta szemébe B. L., hogy ő volt a bekezdő; hogy ketten osztzkodtak a pénzen s ő a maga részét már elő is adta; tagadott mindent és erősen hangosította,

hogy aznap este nem is voltak együtt; s hogy társa bizonyára egyedül követte el a betörést, vagy talán másval és csak bosszúból állítja, hogy ő is részt vett benne.

Nem volt más hátra, mint a szülők lakásainak átkutatása. S ezt alaposan elvégezve, meg is találták a lopott pénzösszeget még hiányzó részét a padláson, egy urvacsorna osztásnál használni szokott esüstkelyhebe rejtve, a szüptető közö dugva.

Az eredmény ennél fogva még sikeresebb is lett, mint remélték. A kehely ugyanis pár hónappal előbb veszett el a parochiáról ismeretlen módon, mikor urvacsorához készüldélve, a pap cselédjei tisztogatták és e közben a tornácson hagyták.

K. S. a lelet láttára úgy a betörést, mint a helyi ellopását is beismerte és megmutatta azt is, hogy miként baltolt be a paplakba.

Sagár természetű könnyű gyerekek lévén, az ablak külső párkányáról oly ügyesen lépett be annak belső deszkájára a dolga végeztével ugyanott vissza, hogy a kettős ablak közötti poros réteg semmi nyoma se maradt. A kertbeli porbanyós földön pedig azért nem volt a nyoma felismerhető, mert bozsokor volt a lábán.

Természetesen a szülőik mindezekről mit se tudtak, mert a fiúk sohasem jártak olyan társaságba, a hol ilyeneket tanulhattak volna s csak akkor hűledeztek, mertek, átkozódtak, amikor a járőr maga elé vette a két fiút s a bírósághoz bekiérte.

Igy terelődött helyes nyomra az eleinte téves irányba vezető gyanu, az alapos vizsgálódás folytán felfedezett törött patkó nyomán s így derült ki, hogy tisztességes családok jól nevelt gyerekeit is büntre csábíthatja a pénz utáni sóvárgás ördöge.

KÉPEINKHEZ.

Léghajók és repülőgépek.

A levegő meghódításának problémája már évszázadok óta izgatja az emberiséget. Sőt, ha Dedalus és Ikarusnak, a görög mondákból ismeretes esetét is számításba vesszük, az e problema megoldására irányuló törekvés évezredekre is visszavezet. Az ember mindig irigyelte a madarak könnyű és gyors repülését s ez az irigység és a tudásvágy ösztönözte arra, hogy ha a földnek, a víznek s a tűznek urává lett, ragigába hajthassa a levegőt is. Erre a célra készültek előbb a léghajók, majd folytonos tökéletesítés után a repülőgépek.

Első sorban gömbalaku léghajókkal kísérleteztek. De rájöttek, hogy ezt a levegőben irányítani, kormányozni nem lehet. A múlt század nyolczvanas éveiben tehát már szivaralaku ballonokkal folytatták a próbát. Azóta már sokszor bejárta a szenzációzás hír a világot, hogy itt vagy amott feltalálták a repülőgépet. Csakhogy kevés idő múlva megjött a czáfolat is, hogy az a repülőgép éppen nem repül.

A technikusokat és gépészmérnököket azonban nem hagyta nyugton a repülés problémájának megoldása s az imitt-amott előfordult kudarczok daczára is a repülőgép tökéletesítésén fáradoztak. Fáradozásaikat némi siker koronázta is, mert már annyira haladtak a legjobbnak állított benzinmotorok alkalmazásával, és annyira tökéletesítették a szivaralaku repülőgépeket, hogy felszállva rövidebb-hosszabb ideig a levegőben maradtak, fordulatokat, kanyarlatokat végeztek. A vége azonban csaknem mindig az lett, hogy a repülőgépek legnagyobb része vagy a felszállás vagy a repülés közben felrobbant, elégett; sőt sok esetben a vezetője és feltalálója is elpusztult.

A szivaralaku repülőgépeknek, miután egy-egynek előállítására 3—400,000 koronába került, ma már kevés híve van. Még csak a német Zeppelin gróf, a kinek repülőgépe a közelmúltban felrobbant és elégett, valamint a szintén német Parseval és Gross és a francia Lebaudi tartanak ki mellette. Santos Dumont, Farman, a két Wright testvér, kiknek egyike szintén a közelmúltban lett áldozata a repülésnek, valamint a francia Delagrance már az olesóiban előállítható sárkányrendszerű repülőgép mellett foglaltak állást. S annyira tökéletesítették, hogy Delagrance egy negyed óráig, az amerikai Wright Orville hetven perczig, bátyja Whright Wilbur pedig másfél óráig maradt a levegőben.

Ezek után azt lehetne binni, hogy a teljesen használható repülőgép feltalálása már csak rövid idő kérdése. A hadügyi kormányzatok már anyagilag támogatják is a feltalálókat abban a reményben, hogy a jövő háborúi sorsát repülőgépekről lehet eldönteni. A majdnem minden alkalommal előforduló szerencsétlenségek-ből azonban jogosabban inkább arra lehet következtetni, hogy még hosszú idő telik el addig, míg az emberiség a repülés titkát a természetől kicsikarhatja.

Képeinkben a legújabb feltalálók repülőgépeit mutatjuk be olvasóinknak.

HIREK.

Hadapródképző tanfolyam. A m. kir. honvédelmi miniszter úr folyó évi 11140/eln. szám alatt kelt rendeletével a m. kir. csendőrhadapródképző tanfolyamnak november hó 10 vel Budapesten leendő felállítását elrendelte. A tanfolyam Bariss Árpád, III. számú csendőrközlétségi, másodtorzisztizti teendőkkel megbízott százados parancsnok-ága alá helyeztetett. A tanfolyam hallgatói: Márton Lajos, Goldhammer Imre, Somlyó Szigligyi Elemér, Fliesz György, Fodor György, Rutkovszky Győző, Vetter Ferencz, Preyer László, Baumann Dezső, Herold Adám, Mózer Emil, Huszár Ágoston, Pajér Kálmán, Nagy Lajos, Seidler Andriás és Szabadós Kálmán tényleges állományú tiszthelyettesek, továbbá Balogh Andras, Kriston György, Iszó Jenő, Novák Brunó, Uhlig László, Csűrös Gyula, Azud István, Cserenyés Aladár, Dezső Sándor, Gábor Péter, dr. Hilbert Gyula, Hazai Elemér, Wagner Adalbert, Véghelyi Gyula és Demetrovics Dezső tartalékos hadapródok, illetve hadapródjelöltek, számszerint 31-en. A tanfolyam terjedelmén tananyagát Váscsárhelyi Gyula helyigymeniszteri titkár, úldoholyi Rakosy Gyula, altorjai Lőrincz Ignác, László Jenő, Jones Árpád, Szij Géza és Ambrózy Gyula századosok, Goreczky Vilmos és Zelkó Henrik főhadnagyok, hindi Szabó László hadnagy, Orbán István, Ambrus Gyula és Hein György hadnagy-számvivők, dr. Szekeres Gyula százados-hadbíró és Schwarzkröpf Ferencz állatorvos adják elő.

Adományok a nyugdíjpótló-egyesület javára. Ujabban a következő adományok érkeztek be hozzánk: Várady Ede alezredes 10 K., Stolzenberg János főszázados 10 K. A múlt számunkban kimutatott 72 koronával együtt összesen 92 korona.

Rablógyilkosság. Vinga, temesmegyei községben november 10-én este 11 óra tájban Frajkov Pál vingai lakos gazdálkodót, ennek nejét és hasonló nevű fiát, ismeretlen tettesek meggyilkolták, még pedig id. Frajkov Pálnak a löstállóban a nyakát átvágták, ifj. Frajkov Pálnak pedig a telénistállóban, fejszefokkal a fejét beverték, míg Frajkov Pálnét a szobában megfojtották. A gyilkosok, kik ifj. Frajkov Pálnak kezét is hátra kötötték, elrabolták a meggyilkolt két lovát, kocsiját, két pár lószerszámot, két bundáját és öt vánkosit. E tárgyakat azonban Ujaradon, ismeretlen okból elbányták és elmenekültek. A nagyszabású rablógyilkosság ismeretlen tettesei ellen a vingai és környékbeli őrsők a legzölesebb körű nyomozást megindították.

Agyonlőtt fatolvaj. Preik Nikita maroshévízi lakos november 6 án Kibédi Sándor őrmester, maroshévízi őrsparancsnok falopáson érte. Preik Nikita Kibédi őrmesterre — mivel ez kérdésre vonta — fejszét ragadott, mire az őrmester az ellenszegülő Preik ellen egy lövést intézett, a mely annak rögtöni halálát okozta.

Elhalálozás. Lieszó Antal m. kir. III. számú csendőrkörületbeli, ez. őrsvezető, ki üdülés czéljából szülei házában szabadságon volt, november 5-én Mikolán meghalt.

Megdobált járőr. A heves megyei Gyöngyöstarján községben november 1-én megtartott bucsu alkalmával a Bacsoni Mihály és Györfi Imre csendőrökből állott járőr, éjjeli 12 óra tájban a csendzavaró Ludányi Andrást és úgú társait csendre intette, Ludányi társaival elvonult, de 25—30 lépéskről a járőrt kövekkel megdobálta. Györfi csendőr a dobálók ellen lőfegyvert volt kénytelen használni és Ludányi Andrást gyomron találva, életveszélyesen megsebesítette.

Kérelem. Oláh József őrmester, kispesti őrsparancsnok bűnjelként egy 37 gramm súlyú, 122 K arany értékű, négy karátos, kovacsolt, finoman vésett és zománcozott urangyűrűt foglalt le, a melynek nagy, tojásdadalakú világos lilaszínű kövébe ezíril betökkel szerb nyelven a következő véset van. „Ez a gyűrű a Radul vajdié. Az eddigi megállapítások szerint a szöbau forgó gyűrű az 1375 és 1385 években a Havasalföldön uralkodott I. Radul oláhvajda tulajdonu lehetett. Oláh őrmester ennek a körülménynek a közlését azszal kérte, hogy u ki a gyűrű tulajdonosáról valamit tudna, arról az újpesti őrsöt értesítse.

Parasztvilág. E czim alatt Pálffy István csendőrorvezető egy kötet elbeszélére hirdet előfizetést. A könyv november hó végén jelenik meg; ára kötve 2 K 50 f, füzve 2 K. Megrendelhető a szerzőnél Székesfehérvárott.

Lapunk mai számához a „Gazdasági eseléd szerződése és bérlende» czimű füzet van mellékelve

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálatlalt kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősköléseknek eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Több kérdezősködőnek. Nagyon sokan fordulnak hozzánk gazdálkodási hányaduk, követelésük vagy tartozásuk helyes, illetve jogos felszámítása ügyében s véleményünket kérik ki oly ügyekben, a melyeknek elintézésére egyedül a szárnyparancsnokság van hivatva. Ez úton közöljük, hogy a gazdálkodást érintő kérdezősködésekre adandó válaszunknál szigorúan ragaszkodunk az Ált. szolg. htv. idevágó fejezetében foglaltakhoz s felületünk csakis ezen utasítás keretében mozoghat. Figyelemmel arra, hogy a levélírók a legtöbb esetben nem elég tárgyilagosak, adandó felvilágosításunk — már a hely szűke miatt is — legtöbbször csak a vonatkozó §. idézéséből állhat, épp azért ajánljuk, hogy a gazdálkodást érintő ügyekben forduljanak közvetlenül őrsparancsnokukhoz, esetleg kérjék ki a szárnyparancsnoklenül döntését. Ez úton ügyük is rendezve lesz s nekünk is marad hely arra, hogy fontosabb s általános érdeklődés tárgyát képező esetekre adhassunk mielőbb választ.

S. L. Járásőrnmester. „Megoldás» czimű dolgozata nem közölhető.

Brucker Győző Nándor és Társa
órász, ékszerész. GYÖR 33. sz.

Hogyi. Mondat elején nagy, mondat közepén kis kezdő betűvel írattik.

I. K. őrsv. 1. Orvosf elvöl nem ajánljuk. 2. Sorajgyoíro később.

T. csendőr ez. őrsv. 1. 3. Mindkét esetben szolgálati úton tarjlesztendő elő; ad 1. igényjogonltsági igazolvány előzetea ki. kérdés nem szükséges. 2. 4. 5. A m. kir. posta és távüdránál alkalmazott tisztviselők, altisztek és szolgák épp úgy részesülnek nyugdíjban, mint a többi állami alkalmazottak, épp ezért a csendőrségnél oltöltött szolgálati idő közvetlen átlépés esetén beszámít; nyugdíjplélek fizetés nincs; a nyugdíjigény a 10-dik év betöltésével áll bo. teljes nyugdíj a betöltött 40 szolgálati év után jár. Az altiszt kezdő fizetése 1000 korona, a mely négy évenként 100—100 koronával emelkedik, a segéltiszt kezdő fizetése évi 400 korona, mely négy évenként 200—200 koronával növekedik; a törzsfizetésen kívül az altiszt és szolga havi 10 korona pótlékban, a kézbesítő altiszt évi 100 korona, a kézbesítő szolga évi 80 korona pótlékban részosul s egyenruhával látatik ol. Ezen kívül valamennyi postaalalmazott vagy termésközbeni lakás, vagy a helyi viszonyokhoz mért lakbért kap.

Ponyves. A hullaszállítás szolgabírói engedély és tisztí orvosi igazolvány alapján engedtetik meg. Ha a hullát vasúton szállítják, akkor ércakoporsóba helyezendő s a koporsó ládába csomagolandó, kocsin történő szállításnál fakoporsó is olegendő. Kedvezmény a vasúti szállításnál nincs; körülbelül 300 koronába kerül.

Dobslan. 1. Sehol, 2. Lapunk keresztiszalag alatt minden szombaton küldetik szét.

F. J. őrmester. 1. Arról nincs szó. 2. Mír a közöl jövőben o téren is többé intézkedés történik.

Csaknádly J. Az őrsfőzönő után eselédadót fizetni kell; az őrszolgák a községi pótdadót aszerint váltakoznak; valójában ott nem fizetnek eselédadót, a hol a eseléd helytelenül bejelentve nincs.

P. őrsv. 1. Az 1896. évi XXXIII. törvényezikk a hűnévdi perrendtartásról és az erre vonatkozó, 130,000/96. B. M. sz. a. kiadott «Utasítás a nyomozó rendőri hatóságok és közlegék részéres. 2. A párbajokra vonatkozó «Párbajokoz» ben megvalájna a kívánt felvilágosítást. Itt csak annyit, hogy előképzottsághez kötve nincs. Forduljon Toldy Lajos könyvtáros kedőlőz: Budapest, 11. Pósteza 2.

P. csendőlór. A körületi parancsnokságtól; az őrsparancsnokság szolgálati jegyen kérheti.

Pótvilákl csendőr. A kérdéselt orvos lakása Budapest, 1. Hídgykúli út 72. Véleményt ily ügyekben nem adunk.

Felsővidékl. 1. Ervelés nem helyes; a szárny gazál kez. ut. vonatkozó §-a érvényben van. 2. Kérdés: A járőr látja, hogy a határrezalon, Ausztria területén levő korosmában vérongzó verrokolás van. Jogosult o a határátlépés, a beavatkozás a az esetleges fegyverhasználat joga lesz o? Válasz: A H. Szolg. ut. V. fejezete az ily esetekben követendő eljárásra névső útmutatásokat nem tartalmaz, illetőleg a csendőrt ily esetben a határátlépésre nem hatalmazza fel; már pedig a csendőrrjárőr más állam területére szolgálatilag csakis akkor léphet, ha erre a szabályok alapot nyújtanak. Véleményünk szerint azonban az illető szomszéd állami som látna nagy aérolnot az ily határ átlépésben akkor, ha az eset körülményei hatazást nem törtök s a járőr gyors fellépése által emberek élete volt megmenthető, illetőleg nagy veszély volt oharítható. Mort nagyon különös volna, ha egy járőr ölbotelt kezékkol tétlenül nézné az, hogy tőle pár lépésvyre — bár idegeni állam területén — az emberek egymást gyilkolják. Mindenesetre azon kell lennie a járőrnek, hogy fegyverét csak a legvégső esetben használja. Maga az a körülmény, hogy a fegyverhasználat Ausztria területén történt, annak jogos vagy jogtalan voltára hofolyással nincs, mert ha a határátlépés igazolható, a fegyverhasználat oltörésként csak a szerv. ut. 11. §-ában foglalt határozványok értelmében történhotik. A kérdés különben hivatalosan fog szabályoztatni.

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm 500 képpel ellátott árjegyzékemet. Kodvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

Jakabos őrmester. 1. Sorajegyei nem nyertek. 2. Megbiztatásra az évben még sorba jön. — Szepesgyőri csendőrök: **Dénes, Jákó, Biró** járásőrnömtörök, **Tóth, Farkas Gy.** Közönyt őrmesterek, **Lovasi, Kiss és Kovács K.** őrvezetők, **Lozsán A.** és **Simon I.** csendőrök: sorajegyeik nem nyertek.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

S III VEE Sz Balaton

Számtalány.

Egy falusi lány 40 tojást vitt a közeli városba eladni; a tojások egy részét eladta, de még hattal több tojás maradt, mint a mennyit eladott. Hány tojást adott el és hány maradt meg?

Megfejtési határidő: 1908 november 30.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorajegy lesz kioszolva.

Lapunk 1. évi 45. sz.-ban közölt fejtörök helyes megfejtése:

Képtalány: *„Ez a föld ad mindennap kenyert.”* —
Betűtalány: *„Bankrablás.”* — Számtalány: *„875.”*

Helyesen megfejtették: Cséke és Bakonyi csendőrök Sós-kút, noszlopi őrs, Hatala Mihály őrm. Maczonka, lögrépatonyi őrs, Nagy I. es. Vár, Némethi S. őrm., Besenyi J. es. ez. őrv., Boros K. őrm. Borosjenő, Kainer F. őrv. Orsova, Kovács F. es. ez. őrv. Radnóti, Lenárd S. őrm., Csáthi őrv. és Csaplár János es. Tornalja, Fenes György őrv. Tóvis, harkási őrs, Németh M. őrv. Bodafalva, gyantai őrs, Sárdi J. es. és Gyurácz I. őrv. Magyaróvár, kiskunlaczházi őrs, Szilágyi M. őrv. Vámosgyörk, Zajzon őrv. Budapest, Várady J. őrv. Moroda, Schreiber Mór őrv. Oriaszentpéter, Csönka Mihály es. Herman J. es. őrv. vezető Hercegfalva, Vladár Dániel őrm. Rozsnyó, Papp S., Daniellovits Győző es. őrv. Hatkó, Pál Bándor csendőr Fehérvárasurgó, csinfalvai őrs, Szabó László es. Kétegyháza, Fabian és Mike es. Facset, Batory J. magánzó Karos, Pommer I. és Milesinszky A. es. őrv. Budaörs, Bellán A. őrm., Ábelfalva, Malota J. es. őrv. Podvilk, Réti J. őrm. és Molnár J. es. Csepessza, Péter F. őrv. Gyulafehérvár, Szabó I. es. Győr, Ottó őrm. Jászkiás, Csik J. őrv. Jászlányiszaru, Tamási J. őrv., Nagy J. es. Verestoronyhatárkapu, bácsalmási őrs, Cserecsy P. es. Bácsmadaras, Gergely S. őrm. Dás, Kari őrm., Székely őrm. Kolozsvár, Miklós I. őrv. Szikovicza, pankotai őrs, Hlyés F. őrv. Teko, Veres J. őrv. Galacz, Szabó J. es. Brassó, Petrovits S. Szabadzálló, Reznér J. és Szabó J. es. kornai őrs, Margineán J. őrm. és neje Nagykáta, Sulán Géza őrm. Ogyán, Harnics es. őrv. Muregyó, Bibó S. es. Óradna, Csizsár M. pr. es. ez. őrv. Gáspár őrm. Kornyaréva.

A kioszolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorajegyét Hatala Mihály őrmesternek Maczonkára elküldöttük.

NYILTTÉR.*

Grammofon-vásárlókat bizonyára érdekelni fogja, hogy a világhírű The Royal beszélgépek minden gyártmány fölött állnak, mert járásuk teljesen zajtalan és oly tiszta hanggal játszanak, hogy az eddig létezőekkel össze sem lehet hasonlítani. Egyedül fokraktár Láng Jakab és Pia grammofon-nagykereskedőknél, József-körút 41. sz., mely czég árjegyzéket készséggel díjmentesen küld.

*E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

I. Zsarolási fenyegetés fogalma. II. Revégzés zsarolásánál.

I. A zsarolási fenyegetés fogalmát teljesen kimeríti valamely baj, veszedelem, avagy kellemetlenség bekövetkezésének olyan módon való kitűzésbe helyezése, mely nem tartozik a lehetetlenségek közé, s alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben aggodalmat keltsen a lehetetlen, hogy a fenyegetés valóra fog valni, s ebből reá nézve olyan következmények is állhatnak elő, melyeknek elhárítása érdekében fekszik. Tűnőtség megállapítása, mikor a vádlottnak módjában állott bevállalni azt a kijelentését, hogy nem fizetés esetében a rápiralot közléseztik, a mi a rápiralnak a sértettkre alkalmazható vágalmozó és becsületésért tartalmánál fogva alkalmas lett volna arra, hogy a sértettek hírnevén csorbát ejtsen, s nekik legalább is kellemetlenséget okozzon. — II. A zsarolás tényálladához nem szükséges, hogy a fenyegetett a fenyegetés által megfélemlíthetőség, mert elég, ha a fenyegetés nem abszolút alkalmatlan a megfélemlítésre; vádlottak esetekévé a bíróság szempontjából tulajdonképp már akkor bevégezhető, midőn vádlott a sértettek tudomására hozta, hogy a rápiralot közlé fogja lenni, ha a sértett nem fizet hallgatási díjat.

(Curia 1908 jun. 11. 4515/908. sz. a. II. Bt.)

Több személy által elkövetett hatóság elleni erőszak.

Több személy által elkövetett hatóság elleni erőszak büntette (Btk. 138. §. 1. bekezdés 2. kétfel) forog fenn, mikor a hatósági közeg megfenyegetése ugyan négy-személyt tartéval, de e fenyegetésben az ismeretlen marad bírósok nagy tömegében rejlt vesztély jltolt kifejezésre.

(Curia 1908 apr. 22. 3072. sz. a.)

Tizenhatodik életévet be nem töltött sértett helyett az atya tartós távollétében az anyai nagyatya által előterjesztett magánindítvány joghatályos.

A 16-ik életévet még be nem töltött sértett helyett — lánék szülei ávek óta Amerikában élnek — az anyai nagyatya által előterjesztett magánindítvány joghatályosnak ismeretelt et, tekintettel arra, hogy a sértett eltartásáról és neveléséről az anyai nagyatya gondoskodott.

(Curia 1908 máj. 5. 3430. sz. a.)

Körrendelet.

8581. eln. sz. A debreczeni m. kir. VIII. sz. csendőrkerületi parancsnokság felállításán folytán a cs. és kir. közös hadügyminiszter ural egyetértéssel elrendelem, hogy a magyar szent korona országaiából magukat kiképezítő cs. és kir. közös hadsereghez gyalog és lovas ezredek állományából önként jelentkezés legénység minden év áprili hó elején az alábbi kimutatás szerint engedendő át a magyar királyi (horvát-szlavon) csendőrkerület (csendőr) parancsnokságoknak.

Ezen kimutatás „Megjegyzés” rovata intézkedik a nem tényleges állományból jelentkező legénységnek is mikénti felvétele és elosztása tekintetében.

Ezen intézkedésemmel az e tárgylmn kindott eddigi összes rendeleteim hatályukat veszítik.

Közlötés

A 32. pont d) alpontja pedig a következőképpen helyesbítendő:

A 32. pont d) alpontja pedig a következőképpen helyesbítendő:

•A tölténytáskák, melyek mindegyikében 10—10 db. ólós tölténynek kell lenni, egy a II-ik ábrán szerinti három milliméter vastagságu drótból készített horogmál fogva úgy függesztendő a lövegver mellett 1 m5 fögra, hogy a táskák fedele kifelé legyen.

Kelt Budapeston, 1908 okt. 17-én.

Jekelfalussy Lajos, s. k.

Átadandó

az alább megnevezett			Összesen		Mely esendőrkerületi (esendőr) parancsnokságok
gyalog	lovas	dejtás	gyalog	lovas	
jele nt k o z ó					
23., 29., 71., 61., 62., 63.	—	—	24	—	I. Kolozsvár
46., 86.	1., 2., 4., 6., 8., 13.	—	8	24	II. Szeged
68.	5., 9., 10., 11., 12., 15.	—	4	24	III. Budapest
25., 34., 38., 60., 65., 60., 67., 85., 101.	—	—	36	—	IV. Kassa
5., 12., 25., 32., 19., 71., 72., 76.	—	—	32	—	V. Párizs
6., 33., 43., 44., 48., 52., 69., 83.	—	—	32	—	VI. Székesszékhely
2., 31., 50., 64., 82.	—	—	20	—	VII. Brassó
37., 39.	3., 7., 14., 16.	—	8	16	VIII. Belgrád
16., 53., 70., 78., 79., 96.	—	5., 12.	24	8	Horvát-szlavon esendőrparancsnokság Zágráb
			188	72	
Összesen			260		

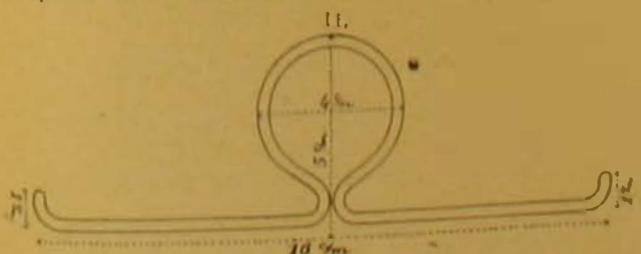
Megjegyzés. Azok a legénységi egyének, a kik a tényleges szolgálatuk befejeztével kérik a csendőrséghez való közvetlen felvételüket a fent megjelölt esendőrkerületeknek átadandók át; míg a tartalékos jelentkezők kivéve, ha valamilyen jelentkező kifejezetten óhajtja bizonyos kerülethez való beosztásukat azokhoz a csendőrkerületekhez nyerik beosztásukat, a melyeknek területén esendőrségi szolgálatra jelentkeztek.

Kelt Budapeston, 1908 okt. 17-én.

Jekelfalussy Lajos, s. k.

Körrendelet.

93899—16. sz. A tölténytáskák alakjának és számának megváltoztatásával a tölténytáskahorog megváltoztatása is szükségesnek valván, a „Laktanyaszabályok a m. kir. csendőrség számára” című szolgálati könyv 32. pont d) alpontjával lévő II. ábra berajzolandó a helyette az itt közölt minta rajzolandó ho:

Őrsfelállítás.

A m. kir. VIII. számú esendőrkerület területén a nyíregyházi szárnyhoz tartozó Mihályi községben, 1908 november 5-én egy 5 főből álló gyalogóra állított fel.

Különműny felállítás.

A m. kir. III. számú esendőrkerület területén, 1908 november 5-én egy 5 főből álló ideiglenes különműny állított fel.

Járásparancsnokság áthelyezése.

A m. kir. V. számú esendőrkerület esztergomi szárnyának területén Mészán elhelyezve volt esendőrjárásparancsnokság, 1908 november 1-én Párkányba helyeztetett át.

Őrsök áthelyezése.

A m. kir. IV. számú esendőrkerület eperjesi szárnyának területén Szuhodolon elhelyezve volt gyalogóra 1908 november 4-én Kisházán,

a m. kir. V. számú esendőrkerület nyitrai szárnyának területén Nagyménfán elhelyezve volt gyalogóra 1908 november 1-én Kisménfán,

a m. kir. VI. számú esendőrkerület győri szárnyának területén Ménfőn elhelyezve volt gyalogóra pedig 1908 november 1-én Csankhegyre helyeztetett át.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Előléptettek:

1908. évi november hó 1-ével:

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:
Tóth Ferencz, Pósa János, Gajger József, Dalk István I., Székely Dénes, Péter Sándor és Drémjerszki Adám ez. őrsvezetők; továbbá

a m. kir. VII. számú esendőrkerület állományában:
Fausali Elek, Karta János, Gyarmati István, Gálov Ignác, Albert Ferencz, Biró Sándor, Islay Lajos, Márton István, Bartók Lajos, Adám Gábor, Németh József és Lakatos Albert ez. őrsvezetők, őrsvezetőkhé; végül

az öt évi tényleges esendőrségi szolgálat betöltése után:

a m. kir. I. sz. esendőrkerület állományában:
Imecs Albert, Kovács József I., Kovács Ferencz, Péter József II., Szügyi Károly, Pálfi Gáspár, Korodi András, Malnos Antal, Kopas József, Dobokán Tivadar, Papp Győző, Gligor György, Adám János, Rus

Kényelmes havi részletfizetésre

hegedűk, grammofonok, fuvolák, czimbalnok, ünnök, forgatóhangszerek.

Dőse választék! Előzetes kiszolgálás, költséges fizetési eltek.

ELEK ÉS TÁRSA BUDAPEST, Károly-körút 110. sz.

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

János, György Lajos, Siskóli András, Simon Gergely, Bartha György, Sebeshyén Imre, Balázs György, Bró Antal, Pál Ferencz II. és Kovács József II.,
a m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:
Németh István, Slierl György, Cloos Keresztély és Muntján György csendőrök csendőr cz. örsvezetőiké.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi I. osztályu katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában:

Deszpoth István járásörmester 1908 okt. 16-án.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában

Nyusal Ambrus járásörmester 1908 nov. 26-án.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel el-
láttattak:

A m. kir. I. sz. csendőrkerület állományában

Szántó Dénes örsvezető 1908 okt. 7-én, Jobi Károly
cz. örsv. 1908 okt. 7-én, Jakó Károly örsv. 1908 nov.
1-én.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Focki György örsv. 1908 nov. 1-én.

A m. kir. VI. sz. csendőrkerület állományában:

Liebenritt Adolf cz. örmester 1908 nov. 6-án, Szalai
István III. örsv. 1908 nov. 4-én, Zsédény Mihály cz.
örsv. 1908 nov. 16-án, Réthi György cz. örsv. 1908
nov. 9-én, Útkös Lajos örsv. 1908 nov. 16-án, Hor-
váth József V. cz. örm. 1909 nov. 29-én, Pip Miklos
örsv. 1908 nov. 19-én, Bekes János csendőr 1908 nov.
28-án és Németh György III. örsvezető 1908 novem-
ber 17-én.

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Ferenczi Péter cz. örmester 1908 okt. 5-én, Kovács
Péter örsv. 1908 szept. 2-án, Lukatos Albert örsvezető
1908 nov. 6-án, Csorapir János csendőr cz. örsvezető
1908 jun. 22-én és Ferencz Mózes csendőr cz. örsvezető
1908 ápr. 29-én, végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kovács Sándor örsv. 1908 okt. 17-én, Kiss Sándor
örsv. 1908 okt. 5-én és Puskás János cz. örsv. 1908
okt. 31-én.

PÁLYÁZATOK.

Egy hivatalozolnai állás a czeglédi királyi járásbíró-
ságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz vagy
természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv

szóban és írásban. Kérvények a kecskeméti kir. törvényszék el-
nökökéhez 1908. évi december hó 24-ig.

Egy hivatalozolnai állás a vukovári pénzügyigazgatóságnál.
Fizetés 600 korona. Lakpénz 180 korona. Ruhailletmény 60
korona. Horvát nyelv szóban és írásban. Kérvények a vuko-
vári kir. törvényszék elnökökéhez 1908. évi decz. hó 15-ig.

Egy irtoki állás a szolnoki királyi járásbíró-
ságnál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szó-
ban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga.
Kérvények a trencsényi kir. törvényszék elnökökéhez 1908. évi
decz. 10-ig.

Egy irodatiszti állás a besztorczebányai m. kir. pénzügyigaz-
gatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 ko-
rona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály.
Kérvények a fenti magyar kir. pénzügyigazgatósághoz 1908. évi december hó 7-ig.

Egy irtoki állás a szolnoki kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi próbaszolgálat igazolása. Kérvények a szolnoki kir. törvényszék elnökökéhez 1908. évi december hó 6-ig.

Egy hivatalozolnai állás a felsőöri kir. járásbíró-
ságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 160 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a balassagyarmati kir. törvényszék elnökökéhez 1908. évi december hó 4-ig.

Egy irtoki állás a budapesti kir. főügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 800 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a budapesti kir. főügyészséghez 1908. évi decz. 10-ig.

Egy irtoki állás a körmöczbányai kir. járásbíró-
ságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és tót nyelvismertet Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Birósági próbaszolgálat. Kérvények az aranyosmaróthi kir. törvényszék elnökökéhez. 1908 decz. 10-ig.

Egy rendőri állás a Hódmezővásárhely város törvényhatóságánál. Kezdő fizetés 540 korona. Lakpénz 70 korona. Csizmailletmény és természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a város polgármesteri hivatalához 1908 decz. 21-ig.

Egy irtoki állás Pozsony vármegye törvényhatóságánál. Kezdő fizetés 1400 korona. Lakpénz 360 illetve 510 kor. Négy középiskolai osztály. Három havi próbaszolgálat. Kérvények Pozsony vármegye főispánjához 1908. évi decz. hó 15-ig.

Egy szolgai állás az országos magyar iparművészeti muzeumnál. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz 300 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kertészetben való jártasság előnyt nyújt. A vállas- és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvények az országos magyar iparművészeti muzeum igazgatóságához 1908. évi decz. hó 15-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

A Tanosztály-parancsnokságok szives figyelmébe ajánljuk általánosan használt és közkedveltségnek örvendő altiszti iskolai füzet-mintagyűjteményünket (garnitúrák) és a kiadásunkban most megjelent Próbacsendőrök kézikönyvét, melyet tömeges megrendelés esetén kedvezményes árban szállítunk.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Felévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A rajztanítás a csendőrségnél.

Irta: Pajor Tamás csendőrhadnagy.

A csendőrlegénység írástudásának fejlesztésére és tökéletesítésére lapunk basábjain elég gyakorta jelennek meg szakközlemények, melyek bivatva vannak a szolgálat érdekeit elősegíteni.

A kezdő csendőrnek az írásban való jártassága fejlesztésére, majd a már haladó írónak a fogalmazás elsajátítására és a jelentések mikénti szövegezésére sok szakközlemény látott már napvilágot s általánosságban elmondhatjuk, hogy az írásbeliek oktatása terén megvan a kellő út a rendszeres kiképzésre — a betűvetés elemeitől kezdve — a fogalmazásig.

Van azonban az előirt önképző segédeszközöknek egy ága, a melyen jóformán semmi haladás nem észlelhető s a mely a jelenlegi mivoltában nem is felel meg a czélnek, mert gyakorlatilag alig értékesíthető.

Ez a csendőrségi rajzfüzetekbe való rajzolás és az ezzel járó rajztanítás.

A csendőrség egyenesen utalva van arra, hogy a korrál haladjon. Hogy ezt elérhesse, meg kell ragadnia minden eszközt, a mi a testület tagjainak szellemi tökéjét gyarapítja s ez által a szolgálat terén való használhatóságát fokozza. A gyakorlat beigazolta, hogy legénységünknek az a része, a mely az írás, olvasás leg-
elemibb fogalmával alig van tisztában a testületbe való belépéskor, kellő vezetés és nevelés mellett 2—3 év alatt oda nevelhető, hogy értelmesen olvas, tanul, ír, fogalmaz is.

A rajzolás terén ez a fokozatos haladás ez ideig ismeretlen. A próbacsendőr korában elkezdett rajzfüzetet másolja az ember őrsparancsnok korában is; legfennebb annyi különbséggel, hogy akkorra már a kilenczedik füzetet rajzolja és nem az első.

Mi is a czélja a rajzfüzetbe való rajzolásnak? Ugyebár az, hogy a csendőr ismerje meg a másolással a katonai részletes térkép jeleit s ennek segítségével tudjon tájékozódni adandó alkalommal tisztán a térkép után. Az a kérdés most már, hogy elértük-e a mostani rajzfüzet-
tel a kívánt czélt? Bizony aligba, mert a legénységünk zöme a jeleket vagy nem ismeri, vagy a mit ismer, helytelenül ismeri s így végeredményben a térképen való tájékozódása fogyatékos. Ha figyelmesen végig-

néztünk egy berajzolt rajzfüzetet, rájövünk a magyarázatára bamarosan a dolognak.

Vegyünk egy jelet; mondjuk mindjárt az első oldalon a postabivatal kis kürt jelet. Az első rovatba még valahogy lerajzolja kürtformára a csendőr a jelet; a másodikban azonban már bőségszarualaku, majd öblös tajtékpipa forma s a végén egész törpe ladik válik belőle.

Ez a humoros sorozat, a mely darvinszerű okoskodással azt akarja elhíttetni v lünk, hogy mi módon lesz a postakürtből csolnak, nem a csendőr közönbőségének a következménye, hanem bizony leggyakrabban magának a rajzfüzetnek.

A jelek a térképen előforduló nagyságban vannak a rajzfüzetbe is átvéve, de míg a térkép sima papírján élesen, a legapróbb részletekig érthetően látjuk a rajzot, addig a rajzfüzet érdes papírján a legtöbb jel elmosódott, elkenődött s a legapróbb részletei teljesen felismerhetetlenek. Ezért van aztán az, hogy a rajzó csendőr a legnagyobb igyekezet mellett sem tudja igen sok jelnek az apró lényeges kellékét utánozni. A nyomással véletlen odakerült maszatot, pontot lerajzolja és nem érti, hogy mit is másolt.

Igen, nem érti, mert a jelenlegi rajzfüzetünknek a most leirt hátrányán kívül van egy másik nem kevésbé lényeges hiánya s ez a jeleknek egy pár szóban való kellő megmagyarázása. Így például, ha az előbb említett postajel mellé oda van írva: „kis kürt”, mindjárt elebbben tudná a vonatkozás alapján megjegyezni magának akarki. Vagy ha Z. O. után ki volna tüntetve, hogy „Ziegel Ofen”, a D. M. után „Dampf Mühle” s azonkívül kiegészítő magyarázatként előbbinél a „kör és a Z. O. betűs, utóbbinál „füstölő malom és D. M. betű”, a magyar csendőr megtanulná a jel helyes és értelmes rajzolását és megtanulná egyuttal a német elnevezését is.

Ezzel a rajzfüzet papíryanagával s a benne lévő jelek mikénti felvételével végeztünk.

A további kérdés most az, hogy ha sima papírra nyomott és rövid magyarázatokkal ellátott rajzfüzetet adunk a legénységnek, czélt érünk-e? Erre azt feleljük, hogy igen, de csak gyakorlat útján.

Lám, ha a csendőr mindig csak betűket írna, bizony írni meg nem tanulna, de ha betűkből szavakat, a sza-

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tőlünk nem képes olcsó finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítésszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője. Az ő ne vasároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gardonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, búr, stb. míg **Reményi** legújabb képe szerint készíti azokat, mely hang- és bérmentve köldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvétel díjtalanul. Kívétel a világ minden részére nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszereül külön külön árjegyzék kerendik.

vakból mondatokat formál, eljut a gyakorlat folytán oda, a mit végeredményben írástudásnak mondunk.

Igy van ez a rajz tanításánál is. Ha a csendörnek akkor, midőn a jeleket egyszer-kétszer lerajzolta, rajzbeli feladatokat adunk azért, hogy a jelek felhasználásával előbb kis vázlatrészeteket, majd utóbb valóságos kis térképvázlatokat készítsen. — megnyitjuk a rajztanításnak eddig nálunk ismeretlen tartományait. Hogy mindjárt példával is rámutassak ezekre a rajzbeli feladatokra, ime:

Az első gyakorlatok a füzet lapjának egy bizonyos nagyságú, vonallal határolt területén először mérték nélkül, utóbb 1 cm = 1 km. mérték szerint gyakoroltatnak.

1. Feladat. A zárt terület közepére egy város rajzolendő. A város tetszés szerinti utcáin helyezzen el kastélyt, templomokat, kápolnákat, szobrot, kutat. A város szélén keresztiek és szélmalomok állanak, közelben tó van, a tó partján egyes fák.

A gyakorlatnak azon a fokán, a mi a térképvázlatok készítésének az idejébe esik, ilyen feladatok volnának. Ezeket, hogy úgy mondjuk, a III. osztályu rajzolóok végeznék a fentemlített, adott mérték szerint.

1. Feladat. A tér közepén egy műút és egy mezei út keresztezi egymást. A találkozási pont alatt délnek vendégfogadó van. Ettől a ponttól a műút öt kilométerig északnyugati irányban halad, majd egy három kilométeres ívvel keletre fordul és egyenes irányban megy keletnek tovább. A vendégfogadótól a műút egyenes irányban megy délnek. A mezei út irányba tetszés szerinti ívekben kanyarog északról délnyugatnak. A műutat a kocsimától délre hét kilométernyire vasuti vonal metszi át, mely ferde irányban halad nyugatról délkeletnek. A metszésponttól két kilométernyire a vasut folyón megy át, a hídon túl pályaudvar van. A megrajzolt közlekedési vonalak közeit tetszés szerint termőföldekkel és erdőkkel rajzolja be. Két községet, bányát, gyárat stb. is rajzoljon bele.

Ilyen tartalmu feladatok rajzbani kivitele adná meg azt a gyakorlatot, a mivel aztán végeredményben a csendör valóban tájékozódni tudna a térképen s a mint általánosságban mondani szokták: értené a rajzot.

Ezzel azonban a rajztanítás végső határait még nem értünk.

A jelek, vázlatok és térképek rajzolásával bizonyára sok emberünkél természetesen némi kezűgyesség fejlődne ki. Hogy az ilyen emberek a rajzbeli tudásukat tovább fejlesszék és nagyobb téren értékesíthessék, teret kell kijelölnünk, melyen ez a továbbfejlődési folyamat végbe mehet.

Az ilyen emberek részére a természet után való rajzolatot kell meghonosítani. Egy kés, egy balta, véső, fegyver, edény, üveg stb. természet után való lerajzolása igen hasznos tanulmány s gyakorlatilag nagyon

jól volna értékesíthető. Így például egy „Jegyzék” mellett átadott bűnjelű a tüzetes leírást mennyivel tökéletesebben jótolja egy jó rajz; egy fegyverhasználati színhely leírását hogy tudná illusztrálni egy kis vázlat.

A rajzolással a vonalak nyelvén értekezünk s hogy ezt tehessük, éles megfigyelésre van szükségünk. Az éles megfigyelés pedig gyakorlatilag értékelve senkinek sem megbecsesebb, mint éppen a közbiztonság őrének. A vonalak érzése, a szemmel átfogható tér részarányos és harmonikus beosztása szintén gyakorlati értékű reánk, csendőrökre nézve.

Hogy mást ne említsek, egy helyszínrajz elkészítése valamely bűncselekmény után, nyomok pontos felvétele, továbbá egy laktanya udvarán alakítandó virágos kert harmonikus virágágyainak a kijelölése, sőt egy lakosztoba berendezése, képek felaggatása stb. mind a rajznak gyakorlati alkalmazásából fakad.

Feliratoknak rajzolt betűkkel való elkészítése s általánosságban mindaz, a mit csinálnak és izlésnek nevezünk, mind a vonalak és a színek harmoniájából áll.

És a rajznak értékelésével még mindig nem állunk meg. Még tudnánk a rajztudással más újítást is elérni s azt a szolgálatunkra előnyössé tenni.

A hadseregben divó hadijáték (Kriegsspiel) mintájára nálunk is meg lehetne honosítani a képletes eljárási gyakorlatokat. Ez az oktatásnak képletesen, papíron való gyakorlati lefolytatása volna. Alapja annyiban volna a rajztudás, hogy nagy arányokban vázolt terepét az oktatáshoz rajzolni kellene. A terepnek volnának állandó és mozgatható tereptárgyai. Állandó tereptárgyként szerepelhetnének utak, folyók, hidak, hegyek stb. Mozgatható, körülbelül két \square cm. nagyságú erős kéregpapírra rajzolt tereptárgyak volnának fák, barlangok, kőrakások, egyes épületek, szélmalomok, moesarak stb. Ilyen nagyságú kéregpapíron szerepelnének egyes emberek, csendőrök, munkások, vadászok, gonosztevők, kocsik stb.

Most az oktatást vezető parancsnok a rajzolt terepen elhelyezné a szereplő személyeket s ismertetné a helyzetet (situatio). A járőrvezetői megbízást kapott csendör aztán ismételné a feladatot s a saját tudása és meggyőződése alapján cselekedne, beszélne és eljárna úgy a papírosterepen, mintha azt gyakorlatban végezné.

Az eljárás ilyen képletes gyakorlásával igen sokat lehetne elérni. A terep látása papíron élénkebben foglalkoztatja majd bizonyára a legénységet. A sakkjáték-szerű tanulással rá lehet szoktatni a csendört a komoly meggondolásra és a leleményességre. A gyakorlati szolgálatnak majdnem minden részét meg lehetne ilyen módon vitatni. Ily rendszerű oktatásban az egész hallgatóság intenzív részt vehet s így általánosítani lehetne a gyakorlati kiképzést új alapon. Sokkal több alkalom nyílik egy-egy helyzet megvitatására, mint eddig a teoretikus alapú példákkal s a mi szintén előnyére

A legjobb órák,

legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábbig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Illyés János járásörnmester felkészítése.

jegyezhető ezen eljárásnak, mindenkor érdeklődést keltő voltán, mert újságírók után is lehetne illusztráló példákkal vitát támasztani.

Végezetül a rajztudás még egy gyakorlati értékesítő-séről tessék említenet; ez az újjnyomat rendszer (daktyloszkópia) alkalmazásánál volna.

Már pár évvel ezelőtt, mikor ennek a nagyjelentőségű bizonyító eljárásnak eszköznek ismertetése szövegnyelvre került, azóta került, hogy a csendőrségnél is meghonosításra az az eljárás.

A daktyloszkópiának fontosságát azt hiszem nem kell méltatnom. Tudja mindenki, hogy milyen meglepő eredményeket közölhet neki eddig is a közbiztonság. Nálunk is idővel a rajztanulással kiemelkedni a főmunkák közül ezeknek az érdekes vonalaknak a megértésére s az ilyen emberek egy bizonyos időn belül elcsajjigítandók a kezelés és alkalmazás módját.

Munkámban nagy vonulokban vizoltam azt, a mit a testületünk legénységének rajzoktatási fejlesztésétől méltán várhatunk a rajztanítás reformálásával.

Pelvettem az eszmét abban a reményben, hogy működő körök s a közöttük előjárók érdeklődését felkeltem vele.

A megvalósulás módosításait pedig bizzuk a jövőre.

Kitüntetett csendőraltisztok.

— Képekkel. —

A kitüntetett csendőraltisztok felkészítéséről szóló tudósításunkat az alábbiakban folytatjuk.

Szép ünnepély keretében folyt le Dóván, a negyedszázadot meghaladó, igen kiváló és eredményes szolgálataiért kitüntetett *Illyés János* dóvári járásörnmesternek a koronás ezüst érdemkereszttel való felkészítése. Az ünnepély lefolyásáról, a «Dóva és Vidéke» okmány heti-lap önálló cikkben emlékezik meg, a melyet — intézményünkkel általánosságban is foglalkozván — teljes-tulmílalag közlünk:

Régi igazság, hogy a magyar közigazgatás korhadt gépezetének leghasznaveletőbb alkotórésze a csendőrség. A csendőrség magában egyesíti az összes civil és katonai hivatalok és hatóságok erőnyeit, azoknak hibái nélkül. A fegyelem, kitartás, kötelességtudás, önzet, bátorság és valamennyi más katonai erény a csendőrségnél fokozott mértékben található fel.

A csendőr nem szónokol és nem dicsőíti ki magát a főnemen, de minden gondolata, minden eszelkedete előreljára árgóvá buzgószeretettel és a magyar államoszma iránti rajongással. A magyar állam ume legmegbízhatóbb bajnokai béke idején is állandó harcot folytatnak a társadalmi rend felforgatói ellen és nem tudás, ha azt állítjuk, hogy jogbiztonságunk egyik legbiztosabb záloga a csendőrség.

Ezok a derék testületnek egyik kiváló tagja *Illyés János* járásörnmester Dóván. *Illyés János* már

Ha fáj a feje

ne tetovázgok, hanem
használd azonnal

Beretvási-pastillát

mely 10 poroz alatt a legmagasabb migraint és fejfájást oldja meg. — Ár 120. — Kapható minden gyógyszertárban, ártások által ajánlva. Három dobozról íny. postai szállítással.

Köszönet Beretvási Tamás gyógyszerésznek Kécsken.

26 év óta teljesíti a csenitóri szolgálat faraszió munkáját odaadással, szakertelennel és buzgósággal. A közbiztonsági szolgálat, az alárendelték nevelése és az irodai szolgálat terén egyaránt kiváló és elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki. Mintegy 100.000 koronát tesz ki azon kárnok összege, a melyeket Illyés felderített és 600-ra rug azon gonoszlovók száma, a kiket Illyés tartóztatott le. Ezen hosszúságú és kiváló szolgálat elismerésül Ő Felsőge Illyés Jánost a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

A helybeli honvéd laktanya udvarán folyt le f. hó 3-án az ünnepélyes aktus, a vidékről berendelt 10 csendőr-altiszt és a helybeli honvéd zászlóalj összes altisztjai jelenlétében. Sasutléleki Hajdó Márton csendőrfőhadnagy a sorból kilépett Illyés János őrmesterhez hajtársi szellemtől áthatott remek beszédet intézett és ennek befejezésével mellére tűzte a király jutalmát. Majd Arnótfalvy honvéd zászlóaljparancsnok szólott a honvédeknek.

„Vegyetek példát a csendőröktől! — szolt — a kik hékében is harozot folytatnak. Minden honvéd tudja meg, hogy ő magyar és mint ilyen a trón és a magyar hasa lü barezsos!”

A szép beszédek elhangzása után a csendőrség és a katonaság tisztelgő vonult el az ünnepelt előtt és ezzel a lélekemelő ünnepély véget ért.

Fazekas Ferencz és Vankó Lajos zombori szárnybeli járásőrmesterek feldiszipítése is díszes ünnepség keretében történt meg október 11-en a zombori honvédlaktanyában. Az ünnepélyen a szárny tisztikarán és mintegy 26 főnyi csendőrlégénységen kívül résztvettek még az ottani honvédség tisztikara, a cs. és kir. 23. gyulogezred tiszti küldöttsége, valamint a oszafalvi továbbtanuló altisztek egy nagyobb csoportja is.

A kitüntetését Proch József százados szárnyparancsnok ünnepélyes, szép beszéd kíséretében tűzte fel a két altisztnak, mely után a Patoky Károly hadnagy által vezetett díszszakasz díszmenetével az ünnepély befejeződött. A két járásőrmestert a helyőrségi tisztikar a tiszti étkezlőben megvendégelte.

Nem kevésbé ünnepélyes volt Simon Márton kecskeméti szárnybeli járásőrmester feldiszipítése, a ki a bűnügyi nyomozás terén kifejtett és hosszú szolgálata alatt szerzett kiváló érdemeiért nyerte a koronás ezüst érdemkereszttel való Legfelsőbb kitüntetését. Az ünnepélyes feldiszipítés október 18-án a szárny tisztikara, Tóth Kálmán honvédluszárszázados, a helyőrség több tiszteje és dr. Novák Károly kir. ügyész, valamint a hajtársak 24 főnyi csoportja jelenlétében folyt le. Hunyecz Károly százados lélekemelő szép beszéd kíséretében tűzte fel Simon járásőrmester mellére a királyi kitüntetését. Az ezt követő szokásos díszmenet után 60 toritékú díszehédol fejeződött be az ünnepély, melyről — az ünnepély kedves emlékével — a késő esti órákban távoztak el.

Hasonló ünnepélyes keretben folyt le Szolnokon, október 25-én Zingay Gyula és Magyar János járásőrmesterek feldiszipítése is. Az érdemekben megdizsippált két altiszt meghalva fogadta Virágh László százados szárnyparancsnok kezéből a királyi kitüntetését. Virágh százados tartalmas szép beszédben eszelt a két altiszt érdemekben gazdag múltját és elismerésre méltó tevékenységét.

Az ünnepély főnyét nagyban emelte a cs. és kir. helyőrségnek Herakovita alezredes állomásparancsnok és Brunóder Károly őrnagy vezetése alatt megjelent tiszti és altiszti kura. A kitüntetésrel való feldiszipítást díszmenet, majd a Nemzeti szálloda éttermében díszlakomá követelte.

Daróczy Endre, miskolci szárnybeli járásőrmestert pedig november 1-én díszeltette fel Liposey András százados szárnyparancsnok, a koronás ezüst érdemkereszttel. Az ünnepély fényes katonai díszszel a miskolci honvéd laktanyában Lengyel János ezredes, a 10. honvéd gyalogezred parancsnoka, a honvéd tisztikar, a szárny tisztikara, valamint 60 főnyi csendőrlégénység és az ez alkalomra kivonult egy honvéd zászlóalj jelenlétében folyt le.

Liposey százados gondolatokban gazdag beszédben mutatott rá, hogy az igazi érdem Legfelsőbb helyen is elismerésre és jutalmazásra talál. A tartalmas beszéd után díszmenet következett.

A felsorolt kitüntetések alkalmából három csoportképet és négy arszképét mutatunk be olvasóinknak.

Humor a bűnben.

(Malatságos históriák.)

Összeszerző: Tibori Károly.

A verőfény utat talál a legsötétebb lélekbe is: a tolvaj óp tanyáin is csillog a humor aránya. A mi gonoszlovóink közt pedig — főképp vidéken — a szigonyok szolgálatnak dús anyagot a doris történetek kedvelőinek, lemerotok a szigony-anekdoták szárai és osaknom minden csendőr is tud nélnytről.

Sok olyanféle história akad, a mely nagyon tanulságos a mollott, hogy szórakoztató. S ezt hangnelyoszuk, a midőn itt egész sorozatot közzünk. Egy-egy vidám történet mélyen megdizsippul a komoly tanulságot, látjuk, hogyan ravaszkodnak a tolvajok, miképpen főzik ki a sarkangos torveket. S az esetekben az a szomorú, hogy mennyi oszonságot, rabszörni tudnak nyilvánítani a bosszútoz társadalom kérésére. Szelidobb sajtójn budapesti ügygyel kezdjük.

*

A boltokban dühöng a konkurenczia. Csudákat mával a kereskedői ölelmosság, hogy a maga számára nyorje meg a vevőt. Egy nagykereszi gazdaembernek például a következő kis kalandja volt.

Az egyik kis utozn boltosrai között bandnkolt gyantulami, a mikor az egyik ruhakereskedés ajtajából megszólítja a boltos:

— Jó napot, földi!

A júnior vidéki nagyon megörvendett, hogy abban a rongyos városban is ismerőse talál és jókedvűen mondta:

— Adj leten. Elát ma a is Nagykereszi való? Hologyne tudok visszaönlékezni magára.

— No né! Én is úgy vagyok vola éppen. Én is öfeloj-tellem már a ligyelmed nevét. Nem Van Jánosnak tivjak?

— De nem bizony. Én Kolomen Mihály vagyok.

A boltos örvendezve mondta:

— Az ám, igazán. Most jut azt eszembe, hogy maga az. Mikor utazik haza Nagykereszi?

— Még ma. Éppen a gőzöshöz indultam.

— Ejnye ho jó. Jőjjön ho csak egy kicsit a boltba. Valami kis szivosságra akarom megkérni.

Az utolsó nagylelkiten válaszolta:

— Itt szivosság, szivossan.

— Elát nézze! A nagykereszi tisztelőten ur megrendelt nálam egy öltözet ruhát, itt van eliben a oszongban. Már most arra kérésöm, hogy vigye ol neki. Így legelőbb megspórolja a pontaköltséget, amiből szözetné, mert tis forint volt az egész öltözet.

Az utolsó csodálkozva kérdezte:

— Tis forint? No, naár azt az öleső ruhát magam is szöretné megadni.

A boltos buzgó készséggel intszott fel a lótrára.

— Épp itt van a párja. Csak az az egy van még boldo, ezt egy orvos rendelto meg. de ha kigyolmed akarja, csakább udom a földimnek.

Vankó Lajos járásőrmester.

Fazekas Ferencz járásőrmester.

Vankó Lajos és Fazekas Ferencz járásőrmesterek felkészítése.

Végül az anyai megvásárolta az öltözet párját és hucu kodással a holton újból eszébe juttatta.

Aztán ne felejtse sem el a tiszteletes urunk átadni a csomagot.

Az anyai önérzetesen válaszolta:

— Már hogy felejtjeném el. Többet is megtanulok én az én tiszteletes uramtól.

A mint Nagykőrösre ért, első útja a tiszteletes urhoz vitte, a ki nagyot nézett, a mikor meghallotta, hogy a petti holtonától kapott egy öltözet ruhát.

— Nem rendeltem én ott semmit. No, de nézzük milyen.

Kíváncsian bontotta ki a csomagot. — Egyéb se volt benne ésszegydmészolt papirrongynál.

*

M. K. kereskedőségél furfangos módon szedett rá egy antikváriust. A fiatalember beállított a könyvesboltba s K. segédével egy háromkötetes történelmi munkára kezdett alkudozni. A segéd a munka árát huszonkét koronában állapította meg, a mit a vevő sokallott.

— Tudja mit, barátom, majd megalkuszom én a főnökkel — szölt a fiatalember és hóna alá vevé a három vasos kötetet, bement a főnök elkerített szobájába.

Alig tartózkodott ott néhány perczig, kijött, de már a könyvek nem voltak nála.

Távozóban azt mondta a segédnek, hogy nem birt megalkudni a főnökkel s így nem veszi meg a könyveket.

Alig hogy elhagyta a boltot, kibozta a főnök a könyveket s átadva a segédnek, elmondta, hogy *épp most vette azokat tíz koronáért egy futalanturától.*

A segéd felvilágosította a kereskedőt, hogy megcsalták. Gyorsan utána iramodtak a csalónak, a kit egy kis hajjeza után el is csíptek.

*

Egy előkelő miniszteri hivatalnok *Honka* nevű leánya egy délután azzal távozott szüleinek az Andrassy-uton levő lakásáról, hogy nagynénjét látogatta meg, a ki a Vácsi-köruton lakik.

Két óra után ment el a hatodfél óráig tartózkodott a rokonánál. Akkor elbucszott s a mint jött, egyedül tért hazs. A matrona aggodalom nélkül bocsátotta el, hiszen kora délután volt még s a népes utvonalon akárhány más urileány jár ebben az időben egyedül.

Honka kisasszonynak addig nem történt még baja sohasem. De aznap kínos kalandja volt. A Nagymező-utczáig minden baj nélkül aljutott a tizenhatéves urileány.

Ott azonban észrevette, hogy egy elegánsan öltözött, ezilinderes, lakkezipős fiatalember jár a nyomában.

Közvetlenül mögötte ment, majd melléje került és vakmerően a leányhoz hajolt. Ez félre kapta a fejét és megkettőztette lépteit. A férfi továbbra is mellette maradt s a Gyár-utca sarkán már meg is szólította:

— Kérem, nagysád, ne legyen olyan vad! — mondotta szemérmetlenül.

A leány nem felelt, hanem még inkább sietni kezdett. A férfi utána, mindenütt a nyomában.

— Imádom, édes kicsike! — suttogta. — Hallgasson meg! Az urileány frült-pirult erre az inzultusra, de egy szót sem felelt, hanem lélekszakadva rohant tovább, hogy minél előbb bahaérhessen. A fiatalember pedig látva a zavarát, kétségbeesését, még tolakodóbb lett s a karját is megfogta.

A leány erre elakoltotta magát. A szemé könnybe lábadt, torkát szorongatta a sírás s könyörgő tekintettel nézett a ezilinderes utonállóra.

A szegény, tapasztalatlan teremtesnek nem volt annyi bátorsága, hogy rendőrt hívjon s a járó-keleők nem siettek a segítségére. Bizonyára nem tudták, hogy voltaképpen mi történt s nem is törődtek vele.

Lihegve szaladt tovább a leány. Lélekzete is elfult már, a mikor egyszerre megállásra kényszerítették.

A Csengery-utca sarkán ugyanis egy munkásember észrevette a rut hajsztát s útját állotta a szorosban egymás mellett sietőknek. Erős karját a ezilinderes urra emelte s fenyegetőn kiáltott rá:

— Hordja el magát, nyomorult aszfaltbotyár, mert mindjárt felpofozom!

A gavallér inakogott valamit, mire a kékzubbonyos ember mellen rugatta.

— Erösszen el, nem akarok én semmi rosszat! — szölt erre ijedten a fiatalember.

A munkás ellődította magától s a ezilinderes gentleman gyorsan kerekelt oldott. A gyorsan öszevörösödött járókeleők gúnyos kacajja kísérte, miközben eltűnt a szemhatárról.

A munkás aztán az urilányhoz fordult a szerényen mondta neki:

— Látom, kisasszony, hogy nagyon fölzugulta ez a szomorú eset. Jó lesz tán, ha elkisérem hazáig.

A leány zavarában alig tudta megköszönni a szivosságot. A kékzubbonyos ember szótlanul kísérte hazáig.

Ottthon a leány elheszélte kellemetlen kalandját, mire a munkás elhalmozta a háta megnyilatkozásával. Az egyszerű férfi csöndesen mondta:

— Örülök, hogy megvédhottam a kisasszonykát. De most már haza kell mennem. Hány óra van, kérem?

— Negyedhét.

— Már? Jaj, ez baj. A vonatról lekéstem, a hajléktalanok menedékhelyére sem mehetek már, mert csak hatig veszik fel az embert s szállóra sincs pénzem. L'édig odulnaza nagyon várnak az éhező gyerekek.

Természetes, hogy erre nemcsak szálkóravallót kapott, hanem külön gazdag ajándékot, sőt jó vacsorát is. Eleinte semmiképpen nem akarta elfogadni, a tisztos külsejű ember, de nagynéhezen mégis reá tukmálták a pénzt és az enni-valót.

A história ezzel nem ér véget. Van még folytatása, sokkal érdekesebb, mint az eleje.

A miniszteri hivatalnok elmondta este a kényéházban egy rendőrtisztviadó ismerősének, mi történt a leányával. S csodálatos, hogy alig egy órával később, csaknem ugyanazt a történetet mesélte el egy előkelő kereskedő a rendőrtisztviselőnek. Az ő leányát is kísérte egy aszfaltbotyár, a kit szintén egy munkás kergetett el s ő is dusan megajándékozta a derék munkást.

A rendőrtisztviselőnek ez szögot ütött a fejébe s nyomozni kezdett. Hamar rájött, hogy az aszfaltbotyár és a tisztos külsejű munkás tulajdonképpen egyes szélhámosok, a kik előlükint más-más utczán, kerülethen játzsák ol kilátóan jövedelmező szerepeiket. A szédelgésnek ez az új fajtája mindig kitűnő sikerrel járt.

A két ügyes gazembert később elfogták. Nyolcz hasonló szélhámoságot bizonyították rájuk.

(Folyt. kov.)

Első segélynyújtás a baleseteknél.

A Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület igazgató főorvosa, dr. Kovách Aladár a nagy-közönségnek igazán figyelmreméltó és megszívlelni való dolgokat ír a "Háziorvos" című lapban az első segélynyújtásról.

Manapság — írja a czikk — a nagyobb és kisebb intézmények vezetői egyformán, nagyon helyesen, sulyt fektetnek arra, hogy az emberi élet megvédessék. Csak az az ország élhet egészséges állami és polgári életet, a melynek tagjai s lakosai egészségesek. Minden vonalon nagy sulyt helyeznek ma már arra, hogy a bajba került egyén egészsége megvédessék és arra, hogy a veszedelemben jutott egészség kikerülje a fenyegető veszélyt, a mely uzzal fenyegetett, hogy valamely polgárt és embertársunkat elvonja a közért való szerepléstől. Szóval az első segélynyújtásnak fontosságát mindenki elismori és törvénybe iktatódott, hogy lehetőleg minden embert ki kell tanítani arra, hogyha bajba jutott, hirtelen megbetegedett, vagy pedig baleset érte, magán vagy társain segíteni tudjon.

A hol balesetekre van kilátás, ott gondoskodás történik orvosokról is és a rendőrségek karöltve a mentő

Daróczy Endre járásőrmester.

Simon Márton járásőrmester.

Zingay Gyula és Magyar János járásőrmesterek felkészítése.

intézményekkel, közilletéknélkül védelmezik az emberök életét és hányják el a balesetek következményeit.

Szóval közszólásba ment, hogy mindenkinek érteni kellene az első segítségnyújtáshoz. Ennek éppen a társadalmi alapja, a család az, a melybe nem tudtak behatolni a segítségnyújtás nélkül, pedig a családi életben kellene legelőször azt, hogy ivadékaikat, gyermekeiket ne érjék bajok, vagy ha az mégis megtörtént, olyan közrel legyen a segítség, hogy első vétségek minden körülmények között annak, hogy a kisbaba bajból nagy veszedelem származzék.

Ha a családról beszélünk, akkor első sorban gyermekre gondolunk; különösen a fiatalokra, a kik legjobban rácsorultak arra, hogy feleletlen/egülben megvédjük őket; mivel pedig az apróságokkal a legelőször nem az anyák foglalkoznak, olyan intézkedéseket kellene tenni, a melyek az anyák figyelmét hívják fel azon tennivalókra, a melyeket akkor kell megvalósítani, ha gyermekkel valami baj ér. Arra kellene tehát törekedni, hogy az első segítségnyújtás teremt a család körébe is beforakodjunk. Különösen a nők tudnának rákijárni az első segítségnyújtás tennire. Ezáltal egyen sok bajunk vértünk előjé. Hiszen az első segítségnyújtás szabályaink ismerete a gyűmbe nem az öntudatot és nem hiszem, hogy az az anya, a ki tudja, hogy mit kell tenni a megkezdett gyermekkel, annyira megjeljen a bajtól, hogy elvesztse fejét és olyat tegyen a mi csak átváll a bajt, a mely már ugya rá nehezedik a dedolgotott és annyira szeszelt gyermekre. A nagyobb gyermekek kioktatásával minden vonalon az állam is foglalkozik. De még nem elég intenzíven. A legtöbb iskolákban, különösen azokban, a melybe a felnőtt ifjúság jár, mindentől le állják az első segítségnyújtást. De sajnosan nélkülözhetik a tanulást azon fejezeten, a melyek alkalmazzák arra, hogy már a szegény plebsz gyermekek lelkébe beleszépítsenek azt a tudatot, hogy bajba esett társukon segíteni kell. Pedig éppen a gyermek fogékony lelke alkalmas arra, hogy megtanulja, hogy ha jászán közben vagy akár az utczán valaki baj ér, nem kell fejevesztetten le-oda kapkodni, a bajt eltitkolni, hanem olyanoként tenni, a miknek alkalmazzák csak hiszen követi és a mit a gyermekkel is meg lehet érteni kellő keretben és ólónk előadásban.

A ki azt hiszi, hogy ezt követeljük, hogy a fiatalokba töltsük az orvos tudományt, az családik. Mi csak azt tartjuk észszerűnek, hogy oktassuk ki a gyermeket éppen úgy, mint a felnőttet arra, hogy mit nem szabad tenni baleseteknél. Annyl rossz ezekben terjedni el, annyl vötkös hibába nyoma el a helyen intézkedéseket és gondolkodást az életben, különösen akkor, ha bajjal állunk szemben, hogy bizvást állíthatjuk, hogy számtalan esetben egyszerű eljárásokkal megmenthetjük az életet annak, a kit halytelenül alkalmazott kényszerrel megölik, vagy egészt öltöztör szarosanótlonó tesznek. Hiszen a legtöbb úgynevezett művelt ember nem tudja: hogy nem szabad a sebre tűzni költözaron kívül egyebet tenni; t lehet mezei, salavolat, pókháló, földet, gőzöt a sebre tenni ártalmas, mert ezek súlyos vérmérgezést idézhetnek elő.

hogy nem szabad, hogy a vérző sérült nyugtalankodjék, mert elvérezhetik, míg ha nyugton marad, a vérzés megállól is előállhat,

hogy nem szabad a kezmozdított vagy tört testrészt mozgatni, nyomogatni, mozgatni akarni, mert ebből csak az orvos ér,

hogy nem szabad az újult vagy gutahtit embert körölkölni, mert jó levegőre van szüksége,

hogy nem szabad a gömbe betegeket lemozdítani, vízzel lemosni, a litvolyokjait kifeszíteni, mert az csak súlyos a gömbe,

hogy nem szabad a vishöl kifogott egyént forjára állítani, stb. stb.

Már ebből a néhány példából is kivilláglk, hogy a bajt eltitkolni nem nagy meletörés, csak az szellemiség, hogy az első segítségnyújtás alapjaitól kezdve legyen, a ki az embert figyelmeltetve véni és meg is tartja a által fogalja, alkalmaztatva véni és meg is tartja a által gyermek is, ha öt kellő formában villágotjate fel arról, a mit vele megértéssel akartunk.

Nagyon tartóztatok, hogy az első segítségnyújtásban hivatalos meletörök az orvosok és éppen azért a háziorvos, a ki hivatalos kell hogy legyen a családok, az anyák és a gyermekkel, hivatalos első sorban a segítségnyújtás tudniuk terjesztésére a családok, s ha nélkülözésben még segítségére jó tanfolyamokkal, előadásokkal, mutatóanyagokkal, figyelmeltetésekkel és megfelfelé rendelkezéssel az álladalm, a háziorvos és a társadalom, akkor nyugodtan tekinthetünk a jövőbe, mert el fog következni az az idő, a melyben a családban előforduló balesetek általában a segítségnyújtásra idekötött apa, anya és gyermekek a háziorvos megértéséig olvágzik azt, a mire a hirtelen meghotogott családtagok szükségesek van.

Az első segítségnyújtás közben szükségekre is van szükség, a melyeknek egy házban nem volna szabad hiányoznia. Egy kis költözör, egy két első gyógyászor az, a mire minden házban, különösen a vidéken, ahonát monsztra van az orvos és gyógyászor, szükséges lehet. Ezzelről az egészségkérdés, az első első első első és a vötkös való hányatódóról alkalmilag jónak mindenkéül néhány jó szöveg) jövő szöve.

HIREK.

Új titkos tanácsosok. Ó császárú és apostoli királyi Falaége, 1908. évi november 18-án hall legfelsőbb el- aláozásával fultali gőst Hadik János haligymintatori és tudni Halgdi Ferenc honvédelmi ministoriati államtitkárokunk díjaztatok, a halad titkos tanácsosok máltómágot adományozta. A legfelsőbb kúrtólón a császárúg körében is — a mely a két kúrtólott álladó jóindulatának és nyai gondokodásának oly sokat közzölhet — őszinte örömet keltett.

A dányonl úgy a Curia. A m. kir. Curia negyedik bíntelétanácsa Sebestyén Mihály tanácsosok elsőklato alatt, három napi tárgyalás után, november 19-án délután háromnegyed két óra'kor mondotta ki a dányonl bíntelétanácsa által, a postvidéki kir. törvényezők esküdt-bíntelétanácsa a folyó évi május 29-én hozott kőföle ellen benyújtott nemminégl pumazok fultett hozott hártározatát. A curia bíntelétanácsa, a nemminégl pumazok tárgyalás alkalmával, a dányonl bíntelétanácsa kinyomozás körüli érdemeket szerzett császárúgőnyűg a kőföle ellen pedig Pelle huro őrmester és Pögrusny Gyula őrnagyok őnykodásáról nagy ölmorászoni nyilatkozott.

Rablőgyilkosság. Az aralmagyol Bátornya község határában lakó tanyán Petrovic huzán gazdálkodót és Szalaszán Orant nevű háromát november 17-én vörö-dőre az istállóban megölték. A gyilkosság után az urmalonl tudonok két lovát, két pár löszorozatát, két

HIVATALOS RÉSZ.

Büntetőjogi döntvények.

Napszámmra írtetett, de felmondásra alkalmas ott munkát lopása a munkaadó kárára.

A Btk. 303 § 7. pontja értelmében vett szolgálati útszámjóról írtetett, mikor a vádlott az 1884. XVII. tcz. 111. §-a szerint egyéni munkára időközben 14 napi felmondás mellett dolgozott a sértett vállalatnál, fizetés ugyan napszámmra volt megadva, de az havonta kapta ki.

(Curia 1908 máj. 13. 3677. sz. n.)

Éjjeli őrséget teljesítő nyilvánosan felállított polgári őr hatóságilag közeget, ha esküt nem is tesz.

A községi esküt által a községnek éjjeli őrséget teljesítő lakosai közül kijelölt egyén, mint polgári őr a Btk. 166. §-ának 1. pontja szerint hatósági közeget tekintendő, arra való tekintet nélkül, hogy esküt tett-e, s hogy alkalmazása előző költől és esélyesen.

(Curia 1908 máj. 14. 3724. sz. n.)

Mínősítő értékmérő kérdése okirathamisítás esetén.

A Btk. 403. §. 4. pontja szerinti minősítés csak akkor alkalmazható, ha az a jog vagy kötelezettség, melyre a hamisítás vonatkozik, 4000 K-t meghaladó, függetlenül attól, hogy a hamis okirat 4000 K-t meghaladó értékről, illetőleg jogügyletről szól-e? Ha tehát 8500 K összegű bekebelezett követelés törlesztése alkalmas okirat hamisításból, a még fennálló követelés azonban 4000 koronát túl nem halad, e minősítés nem forog fenn.

(Curia 1908 jun. 28. 649. sz. n.)

I. Betörés fogalma. II. Feltelesség vagy bilenséget lopásnál.

Betörés (Btk. 320. §. 3. pontja) annak cselekménye, ki a sértett zárt helyiségébe való behatolásán végezt az ajtót a zár felője nyitvának kézzel való erővel, nyomással által felnyitotta. — Nem segéd (Btk. 69. §. 2. pontja) hanem társtettes (Btk. 70. §.) az, ki a ajtó zárást szándékozával felnyitotta a zárt és a védett cselekmény egyik tényezője tényálladási elemét megvalósította, hogy az ajtóba be nem hatolt s a tárgyaktól elvárt részben részt nem vett — ez által feltétlenül minősítő meg nem szűnt.

(Curia 1908 jun. 2. 4225. sz. n.)

Gyűlöletre izgatás. A Btk. 172. §. 2. bekezdésében meghatározott vétség elkövetési cselekedete.

I. A munkaadók osztályának oly színben való bemutatása, hogy annak lapzársága és szívtelensége okozza a munkásnép bajait, pusztulását és koldusboton kivándorlását, alkalmas arra, hogy a munkáshallgatókban ellenséges érzület vagyis gyűlöletet ébreszen a munkaadók, tehát a vagyamosok osztálya ellen. — II. Az egyenes felhívás nem tényálladási eleme a Btk. 172. §. 2. bekezdésében körülírt izgatás módja, tehát a nyilvánosság és a cselekvőség eszközei tekintetében utal a 171. §-ra.

(Curia 1908 apr. 23. 3053/908. sz. n. I. Bt.)

ezen az elkövetett tárgyak az 1892. XXVII. tcz. ben meghatározott esetekre a bűntett ügy befejezése után átvételben el is adhatnak; míg a lopott tárgyak a jogos tulajdonosnak visszaadhatók, hanem a lopott tárgyakul csak annyiban kell tekinteni és hatóságilag őrizetbe adni, a mennyiben az bizonyítékul szolgálhat, vagy a bűntetteljárás befejezéséig nem lenne biztonságban, vagy ha az a fennmaradó körülményekből fogva a károsnak visszaadandó. A károsított esetekben — ha egyáltalában nem vitás, azaz felvilágosított, hogy a háza tulajdonos szerezett hasznát, illetőleg a házába beépített ablakot az azt követelő károsító laptá akkor követelőző tőle, hogy a károsnak visszaadja, de ha önkényesen akarja visszaadni — akkor az tőle őrizetbe adandó.

Érdeklődő csendőrnök. A Bn. 51. §-ára vonatkozó kérdésre megválaszolja a választ a lentiekben.

16. F. őrmester, Mionfa. A községi előjárásnak egyáltalában nincs joga maradványokra engedélyt adni; ha mégis teszi az ilyen engedélyt el kell közegetni és azonosnak tekinteni s az ilyen engedéllyel bíró maradványtörő egyáltalán éppen úgy kell elbíráni, mintha engedélyt nem lett volna, vagyis az 1894. XII. tcz. 66. §. a) pontja értelmében az illető mezőrendőri kihágást követ el. A fentiekben említett K. Nagy Sándor hivatkozott a földművelésügyi miniszter által 1901. évi márcz. 18-án 2465. sz. s. a hasznos maradványok és örökösök védelmére kiadott rendelethez. Ez a rendelet szerint a hasznos maradványok és maradványok elfoglalása, a maradványok és maradványok elszedése s azoknak az állításra csak a hatóság engedélyvel eszközölhető s ezen engedély megadására az 1894. XII. tcz. 102. §-ában felsorolt okokból hatóságok illetékesek. Ez a tcz. 102. §-a pedig elhatározza a hatóságok minősítését a székesfehérvári körzeti előjárás, rendezett tanács városokban a polgármestert, törvényhatósági joggal felruházott városokban a tanácsot, kis- és nagyközségekben a járási főszolgabírókat. De világosan ki van mondva ez az 1894. évi október 17-án 48000 sz. földművelésügyi miniszteri rendelet 57. §-ában is. A törvény tehát nem hatalmazza és nem is hatalmazhatja fel a községi előjárásokat ilyen engedély kiadására, mert hiszen a maradványok engedélyt nem is lehet olyan szűk körbe szorítani, mint egy község határa, mivel ha az elfogó akart maradványt a szomszéd község területére átvinni, arra már nem terjedhet ki a másik község által kiadott engedély. De bárki adja is ki ezt az engedélyt, az csak akkor adhatja ki, ha valamely tudományos intézet, szaktudós vagy tudományterülettel igazoltan foglalkozó egyén irántban ad ki megbízást vagy megrendelést maradványok, maradványok elfoglalására, maradványok és tojások szedésére a miniszternek előzetes engedélyvel. Ilyen megbízás felmutatása nélkül még a főszolgabíró sem adhatja ki az engedélyt a a kiadott engedélyben benne kell lenni annak a tudományon intézetnek vagy szakembernek a nevének is, a honnan a kérelmező a megbízást nyerte, és magában az engedélyben mutatni is ki kell tenni, hogy hány maradvány vagy maradványokról, maradványokról vagy maradványokról (szó), mert legfeljebb csak tízre adható engedély. Ha tehát felmutatunk egy ilyen maradványok engedélyt, legelőször is azt nézzük meg, hogy ki állította azt ki? benne van-e annak a tudományon intézetnek, vagy szakértő tudósnak a neve, a ki az illető engedélyt megadta s ezáltal, végre, hogy megvan-e az engedélyben mondva, hogy milyen mennyiségre és melyik területre szól? Ha mind ezek nem találhatók meg a fentebb elmondottaknak; úgy járjon el a maradványokról, mintha engedélyt so mutatót volna fel a adja ki és a főszolgabíróknak. Különbösen nagyon kéri ont — és mindazoknál, a kik hasonló engedélyhez járhatnak — K. Nagy Sándor, törvényeségi híre, hogy az engedélynek egy azonosított másolatát hozza (Budapest, IX. Lányay utca 17. sz.) beküldeni az érdeklődőnek.

Grammofonok, fuvolák, ezimbalmok, eziterák, Kényelmes havi részletfizetésre.	Vadászfegyverek szépek, golyós fegyverek, revolverek, süti, látszó, wipert hírvet gyártó. Elek és Társa Budapest, Károly-körút 10. Ingen lépés árjazzák.	Hegedűk, forgatható és önműködő hangszerek. Változó francia színház látások. Görz féle trioder Bina k11k. Kényelmes havi részletfizetésre.

Járásparancsnokság áthelyezése.

A m. kir. V. számú esendőrkerület nyitrai szárnyának területén fekvő Nagysurány községben elhelyezve volt járásparancsnokság 1908 november 1-én Érsok-ujvárra helyeztetett át.

Őrsáthelyezés.

A m. kir. VI. számú esendőrkerület kaposvári szárnyának területén fekvő Kőröshely községben elhelyezve volt őrs, 1908 november 8-án Balatonföldvárira helyeztetett át.

Különlétegy felállítás.

A m. kir. VI. számú esendőrkerület kaposvári szárnyának területén fekvő Böhönye térségben 1908 nov. 10-án, egy 4 főből álló különlétegy állított fel.

SZEMÉLYI ÜGYEK.**Legfelsőbb elhatározások.**

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi november hó 16-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy:

jelent- és margittalvi *Jelkelfalussy* Lajos m. kir. honvédelmi miniszter, a spanyol királyi katonai őrtanrend nagykézvezetőjét elfogadhasse és viselhasse.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi november hó 1-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:

altárjai *Allorjay* Imre ezredes, a budapesti III. sz. esendőrkerület parancsnokát, a magyar szent korona országaihoz tartozó esendőrség felügyelőhelyettesévé, továbbá:

vöröbályi *Marsó* György alezredes, kerületi parancsnokhelyettesé, a budapesti III. számú és

Várady Béla alezredes, kerületi parancsnokhelyettesé, a brassói VII. számú esendőrkerület parancsnokaként legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi november hó 13-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával megengedni méltóztatott, hogy a hadapród-tiszthelyettes rendfokozati olnevezés „szászlós”-ra változtathassék.

Kineveztetett:

1908. évi november hó 16-ával:

Lóssa Jenő, I. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, oktatótisz, ezen szolgálati alkalmazása alóli felmentése mellett, ugyanazon esendőrkerület törzsénél: segéd-tisztté.

Áthelyeztettek:

1908. évi november 16-ával:

Simon Balázs, I. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, kerületi segéd-tisz, a segéd-tiszti teendők alóli felmentés mellett, a kerület törzsétől, ideiglenes szárny-

parancsnoki minőségben ugyanazon esendőrkerületben, Zilah-ra;

Szántó Imre, V. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, alsóközvetlen szakasparancsnok, beosztó minőségben, ugyanazon esendőrkerületben: Póstyánba;

Pajor Tamás, V. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, póstyáni szakasparancsnok oktatótiszti minőségben az I. számú esendőrkerület törzséhez: Kolozsvárra;

Tomaschek József, VI. számú esendőrkerületbeli hadapród-tiszthelyettes, ideiglenes szakasparancsnoki minőségben az V. számú esendőrkerülethez: Alsóközvetlen.

1908. évi december hó 1-ével:

Magasi Antal járásörmszter, a IV. számú esendőrkerületről, a VI. számú esendőrkerületbe.

Oldhatlag megdicsértettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter ur rendeletére, a m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

Szurgyi Ferencz őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységéért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. III. számú esendőrkerületi parancsnokság által:

a folyó évi hadgyakorlatok tartama alatt a cs. és kir. 2. h. d. est parancsnoksághoz szolgálatátólra beosztva volt *Stolcz* József őrmester, *Thoma* Márton és *Julius* Küroly ez. orvosvezető *Rohrer* Bertalan esendőr ez. orvosvezető és *Erdei* István esendőr, a hadgyakorlat tartama alatt teljesített buzgó szolgálatukért.

Pénzbeli megjutalmazás.

A m. kir. koraokcselelmügyi miniszter ur *Holtzmann* István III. számú esendőrkerületbeli ez. orvosvezetőnek, a ezinkotai postahivatal egése alkalmazásával a kincstári vagyon mentése körül kifejtett buzgalmiért 100 korona pénzjutalmat elományozott.

Előléptettek:

1908. évi november hó 1-ével:

A m. kir. I. sz. esendőrkerület állományában:

Karacsony Elemér és medgyesi *Medgyesfaluy* József,

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Molnár Balázs, *Fehér* Nándor, *Horváth* György és *Hegyi* József ez. őrmesterek, őrmesterékké.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Bucsan Dániel, *Póth* Ferencz, *Rusznak* András,

G. Urbán Ignác, *Mucsi* János, *Borza* János I., *Márton* István, *Bardth* András, *Barna* Ferencz, *Vinkler* Károly és *Lázár* János orvosvezetők, ezintzes őrmesterékké, továbbá:

Pálfi Póter, *Kovács* József, *Herka* József, *Harner* István és *Weisenbacher* József ezintzes orvosvezetők, orvosvezetők.

Az ok évi tényleges esendőrségi szolgálat beöltése után:

a m. kir. II. számú esendőrkerület állományában:

Hécs László, végül:

a m. kir. III. sz. esendőrkerület állományában:

Szilágyi Sándor esendőrök, esendőr ezintzes orvosvezetők.

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket; cs. és kir. szab. sérvkötők, higiénikus gummiláruk- és a betegápoláshoz szükséges eszközökről.

KELETI J. orvosi műszergyáros

Budapest, IV., Koronakereszeg-utca 17.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel elláttak:

a m. kir. I. sz. esendőrkerület állományában:

Kovács Mózes őrsvezető 1908 nov. 9-én, *Bacsor József* ez. őrsvezető 1908 okt. 28-án és *Miklós György* ez. őrsvezető 1908 nov. 12-én.

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:

Balogh Sándor őrsvezető 1908 nov. 11-én.

A m. kir. III. sz. esendőrkerület állományában:

Kelemen Mihály ez. őrmester 1908 november 10-én.

A m. kir. IV. sz. esendőrkerület állományában:

Gábor György ez. őrmester 1908 okt. 25-én, *Hartos János* ez. őrsvezető 1908 nov. 6-án, *Németh József* ez. őrsvezető 1908 nov. 16-án és *Juhász Ferencz* ez. őrsvezető 1908 okt. 24-én.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttak:

A m. kir. I. sz. esendőrkerület állományában:

Tófalvi Sámuel, *Bakos József*, *Hesdeczán Jakab*, *Sorbán Károly*, *Felszei Lajos*, *Krecsan Mihály*, *Benkő Károly* és *Barta János* esendőrök.

A m. kir. III. sz. esendőrkerület állományában:

Berecki Márton IV., *Varga János*, *Debra János*, *Csontos István*, *Buli Péter*, *Vandóczy Endre*, *Sugár Géza*, *Popa Tivadar*, *Szathmári Lajos*, *Molnár Gábor*, *Dacó Albert*, *Belja Karácsony*, *Pál Ignác*, *Istók György*, *Szöke Lajos*, *Fábián Lajos*, *Illés Lajos*, *Tóth Géza*, *Szabó Károly* és *Végh Lajos* esendőrök.

A m. kir. IV. számú esendőrkerület állományában:

Dajka Lajos, *Köbli Ferencz*, *Varga Sándor*, *Valkó András*, *Popovics László* és *Nagy Pál* Ferencz esendőrök, továbbá

a m. kir. VI. sz. esendőrkerület állományában:

Decker Rezső, *Kovács Gyula*, *Sárdi József*, *Kovács Imre*, *Hornáth György*, *Mihálka Ferencz*, *Firkus János*, *Németh Mihály* I., *Braunesz Lajos*, *Serzsabek Sándor*, *Tinók Sándor*, *Baumgartner János*, *Varga Lajos* és *Varga Ferencz* esendőrök, végül

a m. kir. VIII. sz. esendőrkerület állományában:

Haller Lajos és *Kudván György* esendőrök.

PÁLYÁZATOK.

Négy II. oszt. erdőgazdálkodási (erdőőri) állás a vinkovcei kir. főerdőhivatalnál. Fizetés pótlékkal 700 korona. Rendszeresített mellékilletmények. Hivatalos nyelv szóban és írásban. Erdőőri vizsga. Kérvények a vinkovcei főerdőhivatalhoz 1908 decz. 14-ig.

Egy tűzoltói állás Hódmezővásárhely város törvényhatóságánál. Kezdi fizetés 500 korona. Lakpénz 70 korona. Természetes ruházat és eszmeilletmény. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a város polgármesteri hivatalához 1908. decz. 21-ig.

Két szolgáló állás a kolozvári gazdasági akadémiánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 250 korona vagy természetbeni lakás. Ruháilletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a kolozvári gazdasági akadémia igazgatóságához 1908 decz. 10-ig.

Egy irnoki állás Pozsony vármegye törvényhatóságánál. Kezdi fizetés 1400 korona. Lakpénz 360, illetve 510 kor. Négy középiskolai osztály. Három havi próbaszolgálat. Kérvények Pozsony vármegye főispánjához 1908. évi decz. hó 15-ig.

Egy hivatalos állás a cseglédi királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Szabályszerű lakpénz vagy természetbeni lakás. Ruháilletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kecskeméti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi december hó 24-ig.

Egy irnoki állás a szolnoki királyi járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a trencsényi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi decz. 10-ig.

Egy irnoki állás a szolnoki kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Hat havi próbaszolgálat igazolása. Kérvények a szolnoki kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi december hó 6-ig.

Egy hivatalos állás a felsőöri kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 160 korona. Ruháilletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a balassagyarmati kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi december hó 4-ig.

Egy irnoki állás a körmezvári kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Német és tót nyelvismeret. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Bíróeseti próbaszolgálat. Kérvények az aranyosmaróthi kir. törvényszék elnökéhez 1908 decz. 10-ig.

Egy erdőőri állás a Hódmezővásárhely város törvényhatóságánál. Kezdi fizetés 540 korona. Lakpénz 70 korona. Eszmeilletmény és természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a város polgármesteri hivatalához 1908 decz. 21-ig.

Vászon zubbony.

!!Csendőrség előnyben részesít!!

Csendőr-ing

Vászon nadrág.

GERŐ ALADÁR

Csendőr-alsó-nadrág.

Különféle minőség.

Budapest, VI., Szerecsen-utca 41. sz.

Különféle minőség.

Aranyzék természetesen

Ponton és gyors elhit.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, = VI., Liszt Ferencz-tér 9.

könyvnyomda, könyv-, papír- és írószer-kereskedés, a magyar kir. — csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

A Tanosztály-parancsnokságok szives figyelmébe ajánljuk általánosan használt és közkeletűségnek örvendő altiszti iskolai füzet-mintagyűjteményünkkel (garnitúrák) és a kiadásunkban most megjelent Próbaesendőrök kézikönyvét, melyet tömeges megrendelés esetén kedvezményes árban szállítunk.